

Austatud kohtukoosseis ja lugupeetud protsessis osalejad,

Alustuseks ma soovin lausuda, et ma ei ole seotud nende kuritegudega, milles mind selle kohtuasja raames süüdistatakse. Ausalt öeldes on parasjagu sokeeriv ja hämmeldust tekitav see, kuidas meid juba enne kohtuprotsessi algust ja tunnistajate ülesastumist risti löödi. Süütuse presumptsioon on sõnapaar, mille peale Leedu Vabariigis sülitatakse.

Iga süüdistus peab olema ülesehitatud ja tuginema järgneval kolmel põhipunktil:

1. Motiivi olemasolu
2. Seotus kuriteo vahenditega
3. Võimalus kuriteo teostamiseks

1. Prokuratuur väidab, et minu puhul on nende kuritegude toimepanemise motiiviks raha, aga mingeid tõendeid selle väite kinnituseks pole esitatud. Kes maksis? Kellele maksis? Palju maksis? Selle kõige kohta pole leitud ühtegi tunnistust ega tõendeid ja seda väga lihtsal põhjusel - midagi sellist pole kunagi sündinud, vähemalt meie isikutega seoses. Fakt, et tunnistusi ning tõendeid ei leitud, ei tähenda, et neid ei otsitud. Vaadates toimikusse on selgelt näha, et Eesti politsei kriminaalse tulu otsimise üksus töötas üksikasjalikult läbi minu finantsandmed ning ei tuvastanud mingeid märke kriminaalsest sissetulekust. Peale selle korraldati eraldi uurimine minu ettevõtte majandustegevuse kohta. Seegi uurimine ei leidnud midagi ebaseaduslikku.

3- ndal detsembril 2020-nendal aastal toimunud kohtuistungil, proovis prokurör minu selgitusi oma tagasihoidliku majandusliku olukorra kohta kahtluse alla seada, küsides, kuidas saan ma endale lubada kaks korda aastas Hispaanias puhkamas käimist? Nii kurb kui see ka

pole, elu Hispaania idaranniku kuurortlinnades on odavam kui Baltikumis. Märkimisväärselt on mul aidanud reisikulud kokku hoida võimalus peatuda töökaaslaste korteris. Viimast väidet kinnitab Hispaania politsei jälitustegevus ja selle kohta on olemas konkreetsed andmed toimiku uurimismaterjalides.

Samuti ei tõesta minu elamist kriminaalsest tulust see, et ma ei mäleta peast viie aasta taguseid ettevõtte finantsaruandeid. Ilmselt ei kahtle keegi selles, et viimasel kolmel aastal, viibides kafkaliku protsessi keskpunktis, on mu pea olnud hõivatud aktuaalsemate probleemidega. Kas tõesti saab üks selline asjakohatu prokuröri küsimus üle kaaluda ekspertide põhjaliku ja aastatepikkuse töö, mis ei leidnud kinnitust süüdistuses esitatud väidetele?

Oma lõpukõne lõppfaasis teeb süüdistaja järgmise mõttekäigu - süüdistavatel polnud isiklike motiive tapmiseks, järelikult pidi olema mõni muu motiiv, milleks on omakasu. On selge ja loogiline, et ilmaasjata inimesi ei tapeta. Nendest väidetest saab tõepoolest järeldada, et kui tapmise motiiv polnud isiklik, siis pidi see olema mingi muu. Küll aga ei saa järeldada seda, et see motiiv oli meil ega ka seda, et selleks oli omakasu. Lisaks, sisaldab üks algsetest väidetest juba eeldust, et meie panime toime selle kuriteo ja see on selgelt loogikareeglite vastane käik, mis viib tahtlike valejäreluste tegemiseni.

2. Seotusest kuriteo vahenditega - Kurjategijad kasutasid kuriteo toimepanemiseks ja kuriteopaigalt lahkumiseks Prantsusmaalt varastatud Renault Megane`i. Ei eksisteeri ühtegi tõendit, mis seoks mind Arlet või Ricardas Baikat selle masinaga. Vastupidi, masinast leiti kahe inimese DNA, mis ei lange kokku meie omaga. Prokurör väidab, nagu poleks kõnealuses Renault Megane`is piisavalt DNA-d, mis on tarvilik isikutuvastamiseks. Samas politsei tegutsemise eeluurimise ajal viitab vastupidisele. Nimelt proovis politsei üli innukalt hankida kõigi kahtlusaluste DNA-d tõendusmaterjaliks. Tekib õigustatud küsimus - Milleks nii hirmsasti pingutada, kui puudub kasutatav DNA proov, millega kahtlusaluste omadid võrrelda?

Lisaks eelnevalt mainitule, kinnitab tunnistaja Regina Zukauskiene, et ta nägi kuriteoõhtul, kella 19:30 -ne paiku kõnealusest sõidukist väljumas kahte isikut, kellest üks oli tunduvalt lühemat kasvu kui teine. Siinkohal tasub mainida, et meie oleme Arlega praktiliselt ühepikkused. Seega nägi reaalne tunnistaja isikuid, kelle välimuse kirjeldus ei vasta meile kahele. Kohtusaalis lausus Pr. Zukauskiene, et üks nendest isikutest oli tumedam ja teine heledam. Mida iganes see peaks tähendama inimeste kohta, kes tunnistaja enda sõnade järgi olid kapuutsides, tänava valgustamata osas ja kelle nägusid ta ei näinud.

Lühidalt öeldes, polnud Pr. Zukauskiene algselt antud ütlustes, kui tal veel kõik värskelt meeles oli, sõnagi lausunud tumedama ja heledama isiku kohta. Nendest muudatustest ja vastuoludest ütlustes on hästi näha, kuidas enne tunnistajate kohtus ülesastumist saab meedias eksponeeritud fotode ja hirmulugudega kaudselt inimesi mõjutada.

Süüdistaja moonutab tunnistaja ütlusi, väites, et Pr. Zukauskiene nägi auto juures heledajuukselist pikka kasvu meest. Ütleme nii, et mingist juuksevärvist pole see tunnistaja kunagi sõnagi lausunud. Samas nendib prokurör ise oma lõpukõnes, et süüdistuses pole

väidet, et Ehvert ja Grabbi olid 06.11.2015 kell 19:30 sündmuskohas ning puuduvad andmed, et me oleksime seal viibinud. Selleks, et täita seda suurt tühimikku süüdistuses ja vabastada end kohustusest selgitada, kes olid need isikud Renault Megane`i juures, mõtles prokurör oma lõpukõnes välja teooria mingitest tuvastamata kaasosalistest. See teooria pole kõlanud ennem ei süüdistuses ega ka kohtuprotsessi jooksul. Kuigi süüdistaja tunnistab, et kõnealust autot kasutasid mingid tuvastamata isikud, järeltab ta kuidagi, mulle ja igale mõtlevale inimesele arusaamatul kombel ikkagi, et sama päeva südaööl sõitsime selle autoga mina ja Grabbi. Kusjuures prokuröri põhiline argument on see, et nii on süüdistuses kirjas.

Raimondas Zibase korteriga ja sealt 2016-ndal aastal leitud esemete ja kemikaalidega ei seo mind miski. Väide, et sellest korterist leiti ese, millel on minule tuttava isiku sõrmejalg, ei ole asitõend minu vastu. Üleüldse, tunnistaja Zibas ei olnud kohtusaalis esinedes kindel, kas korter üüriti temalt 2015 -l, 2016-l või mõnel muul aastal, kui Leedu Vabariigis kehtis veel valuuta liti. Ütles ju Zibas, et väidetavalt maksti talle littedes.

Mis puutub relvade käitlemisse, siis mingeid relvi ega laskemoona pole selle, 2015-ndast aastast kestnud juurdluse jooksul meie isikutega seoses leitud. Karolis Satinskas, keda keegi meist, kolmest süüdistatavast, ei tunne väitis, et tema vedas relvasid Leetu. Kuigi prokurör teadis juba 2019 aasta oktoobris, et Satinskase relvade vedamise episood toimus 2016-ndal aastal, nii umbes neli kuud peale meie süükspandavaid kuritegusid, ei takistanud see teda 2019-nda novembrist kuni 2020-nenda aasta veebruari või oli see märtsini kohtule puru silma ajamast ning serverimast seda informatsiooni meie süüdistuse osana. Heites pilk muudetud süüdistusele võib igaüks näha, et selle trükkimise kuupäevaks on märgitud 08.11.2019

See näitab üsna ilmekalt, et prokuratuur üritab võltsimisega segada jälgi, mis tõendavad mitu kuud kestnud kohtu eksitamist. Kuidas veel kutsuda dokumentide tagantjärgi kuupäevade muutmist, kui mitte võltsimiseks?

Unustame hetkeks, et see Satinskase relvavedu on meelevaldselt meie süüdistusse sissekirjutatud. Tuletan kõigile meelde, mis oli kirjutatud algses süüdistuses. Satinskas väitis, et sai koti Mikk Toomelt, kus oli midagi relvade sarnast ja edastas need kellelegi Lysenkole. Sellega Satinskase tunnistus antud konkreetnes seigas lõppeb. Ometi kirjutati esimeses süüdistuses, et Lysenko andis need relvad edasi Baikale, kes omakorda edastas need mulle ja Arlele. Viimati mainitu on hea näide sellest, kuidas prokuratuuri esindaja lihtsalt mõtleb, ilma igasuguste alusteta, asju välja ja põimib teadlikult valeinformatsiooni süüdistusse.

Olen teadlik, et politsei ja prokuratuuri töötajad võivad eeluurimisfaasis oma eesmärkide saavutamiseks kahtlustatavatele, süüdistatavatele ja tunnistajatele valetada. Üllatav on see, et taoline valetamine on aktsepteeritav kohtusaalis. Selline käitumine ei ole ainult ülekohus süüdistatavate suhtes, vaid solvab otseselt kohtu koosseisu. Ma ei ole küll kursis Leedu seaduste peensustega, aga oletan, et kohtus valetamine ei tohiks olla lubatud isegi Hr. Tulisevskile.

Niisiis, mingitest relvadest või nenede käitlemisest pole lõhnagi, rääkimata tõenditest. Prokurör proovib taolist puudujääki süüdistuses kompenseerida sellega, et esitab asitõendina

minu kodust leitud raamatu "Käsitulirelvade Entsüklopeedia". Justkui peaks see tõestama, et ma käitlesin relvi 2015-ndal või mõnel muul aastal. See on minu kodus ainuke omalaadne teos, mis võeti läbiotsimise käigus riulist, kus on arvukalt teatmeteoseid, sõnastikke ja entsüklopeediaid. Fakt, et ma oman raamatut "Versailles loss", ei tee minust kunstivara, raamat "Suur Prantsuse revolutsioon", ei tee minust riigivõimu vaenlast. Täpselt sama printsiip kehtib "Käsitulirelvade Entsüklopeedia" puhul. Selle omamine ei tee minust mõrvarit.

Kui jutt juba valetamise peale läks, siis tuleks kahtlemata sellega seoses mainida kurioosumit Euroopa vahistamisorderiga. Selle dokumendi põhjal jagati meile sanktsiooni ilma, et keegi oleks toimikusse pilkugi heitnud. Kui kohtunik oleks võtnud vaevaks toimikusse vaadata, siis oleks ta näinud, et sellel ajahetkel ei eksisteerinud mingeid kannatanute ja tunnistajate ütlusi, mis meid inkrimineeriks. Just nimelt sellised põhjused olid mu vahistamiseks toodud. Arle Grabbi puhul räägiti isegi DNA analüüsist, mida muidugi samuti ei olnud ega ole tänase päevani. Niinimetatud anonüümsed tunnistajad andsid aga oma ütlused umbes kolm kuud pärast meie vahistamist. Nende ütluste juurde tulen tagasi hiljem, selles samas kõnes. Oluline on see, et peale nende anonüümsete tunnistajate pole ühtegi tunnistajat, kel minu kohta midagi lausuda oleks. Kuni 2018-nda aasta märtsini polnud ka kannatanu Vita Jakutiene öelnud ühtegi kirjeldavat sõna kurjategija kohta, peale tema orienteeruva pikkuse. Oma jutuga sihin ma sinna, et inimõistusele on hoomamatu see, kuidas sai kohus määrata vahistamisordri alustel, mida ei eksisteerinud. Tundub, et mingil hetkel said politseinikud ja prokurör aru, et sellist valeinfot ei saa laialt levitada, sest inglisekeelne versioon, mis rahvusvahelisse süsteemi paisati, toob vahistamisorderi väljaandmise põhjuseks selle, et võin hoiduda kõrvale eeluurimisest. Kogu jutt enese varjamisest ja kõrvalehoidmisest on absurdne, sest elasin vahistamise hetkel ja sellele eelnevalt aadressil, kuhu olen sissekirjutatud. Selleks ajaks oli politsei mind jälginud igapäevaselt ligikaudu poolteist aastat ja teadis suurepäraselt, kus ma olen ja millega ma tegelen.

Veel paar märkust selle kohtuistungiga kohta, kus väljastati minu ja Arle vahistamisorderid. See istung kestis kümme minutit. Nii mind kui Arlet esindas üks advokaat, kes ei teinud mingeid vastuväiteid nende pöörastele kahtlustustele ning kohe kindlasti polnud tal aega kümne minutiga läbivaadata üle 30-ne köiteline toimik. Toon võrdluseks, et minul läks esmakordselt nende materjalide lugemiseks kaheksa päeva. Peale selle, oli minu ja Arle Leedusse saabumise hetkeks möödunud ajavahemik, mille jooksul oleks meil olnud õigus see kohtuotsus edasi kaevata.

3. Kuriteo toimepanemise võimalusest niipalju, et ma tõepoolest viibisin 2015 aasta septembris, oktoobris ja novembris Leedu Vabariigis. Ma ei varjanud oma siinviibimist - ostsin bussi- ja lennukipileteid ja rentisin autosid oma nime alt ning võtsin oma isiklikku raha enda pangaarvelt. Selles käitumises pole midagi konspiratiivset. Oma ütlustes rääkisin pikemalt, miks ma Leedus viibisin.

Prokuratuur rõhutab, et minu liikumised kattusid üle kuu aja enne neid kuritegusid, mõnede päevade vältel mõnedes punktides Bugaviciuse liikumistega. See ei ole tõestus, mis

paigutaks mu mõrva toimumise hetkeks kuriteopaigale. Need mõned päevad moodustavad imeväikese osa sellest ajast, mil ma Leedus olin. Miskipärast ei ole toimikus plaane, mis kajastaksid kõiki minu liikumisi Kaunase ja Vilniuse linnas. Kui see info oleks kohtule esitatud ja ma olen kindel, et politseil oleks selleks ressursid, siis oleks näha, et asusin nende kahe kuu jooksul suuremas osas neist linnadest.

Lisan veel mõne kommentaari kriitikale, mis prokurör minu Leedus viibimise põhjuste kohta esitas. Ta väidab, et puuduvad firma andmed, mis tõestaks, et olin siin töö asjus. Ometi on toimikus täitsa olemas äriregistri andmed, mis näitavad, et tööjõuvahendus ehitussektorisse ja väikesõidukite rent on minu ettevõtte tegevusalad. Samuti on näha neist dokumentidest, et firma on hõivatud just nende tegevusaladega ja see tegevus on reaalne. Olen selle firma ainuomanik ja seepärast ei pea ma kollegidele detailselt aru andma oma käikudest, isegi kui teen neid ettevõtte huvides. Samas, minu Leedus olemisega olid mu kaastöölised kursis. Fakt, et finantsid, mida Leedus kasutasin, kanti mulle üle minu ettevõttest tõestab aga küll, et viibisin siin firma tegevuse asjus.

Autode rentimise fakt näitab juba iseenesest, et ma kohtusin paljude rendifirmade töötajatega. Nendest suhtlustest sain ma teada sõidukite lühikeste ja pikaajaliste rendiperioodide hinnad ja kindlustustele minevad kulutused - täpselt selle info, mida mul oli vaja teada. See tõsiasi on otseses vastuolus prokuröri väitega, et ma ei suhelnud rendifirmade töötajatega. Kui langeda korraks nii madalale, et võrrelda autorenditurgu vorsti ja alkoholiga kaubitsemisega nagu tegi seda süüdistaja, siis oleks öelda ainult paar elementaarset asja - toiduainekaubandus erineb kardinaalselt autorendiga tegelemisest ja kui keegi ei ole võimeline nendel tegevusaladel vahet tegema, siis ei jää muud üle kui kahelda selle isiku võimes tegevustele ja olukordadele hinnanguid anda. Loodame vähemalt, et Hr. Tulisevski suudab õigusemõistmist vorstitegemisest eristada.

Võtan kokku motiivi, kuriteovahendeid ja toimepanemise võimalust puudutava teema. Esimesed kaks neist on lihtsalt Hr. prokuröri sõnad paberil, mis ei ole sisukalt selle kohtuprotsessi jooksul tõestatud. Need ei saagi olla tõestatud, sest ei peegelda objektiivset reaalsust. Igal juhul jättis süüdistaja oma lõpukõnes esitamata faktilised tõendid, mis kinnitaks mu osalust nendes hullumeelsetes kuritegudes. Selle asemel sidus ta meelevaldsete tõlgenduste ja suisa väljamõeldiste abil suvalisi infokilde omavahel kokku mingiks väärastunud tervikuks.

Ma olen nõus sellega, et minul, ja ainult minul, meist kolmest oli kuriteo toimepanemise võimalus teoreetiliselt olemas, sest viibisin sel ajal Leedus. Ent teoretiseerimise ja oletuste tegemise aega on ammu möödas. See uurimine kestab 2015-ndast aastast ja kohtuprotsess 2019-st aastast alates. Tõestamise asemel paistab Hr. Tulisevski nautivat oma rolli, milles talle on õige palju lubatud ning, milles ta võib valimatult kahtlusi ja vihjeid õhku paisata ja lihtsalt korrutada, et kõik on selles loos juba selge. Nagu igas õigusriigis, nii peaks ka Leedus kehtima printsiipt, et süüalune ei pea tõestama oma süütust, vaid hoopis prokuratuur peab tegelema süü tõestamisega. Tõestamise asemel on prokuratuur läinud veenmise teed. Teadaolevalt on kellegi veenmine märkimisväärselt lihtsam, kui millegi tõestamine.

Mõnedest faktivigadest selles süüdistuses rääkisin ma juba enne seoses Satinskase relvavedamisepisoodiga ja Euroopa vahistamisorderiga. Nüüd oleks aega peatuda loogikavigadel, mis prokuröri kätetööd iseloomustavad.

Alustan teesivigadest. Need esinevad sageli ja äratuntavalt Hr. Tulisevski kõnes.

Esiteks: Argumentum ad hominem - Oma isiklikule autoriteedile toetudes, proovib süüdistaja veenda kohtukoosseisu selles, et miski on tõsi ainult sellepärast, et tema seda räägib või vastupidi on väär, sest seda vestab inimene süüpingist või tema advokaat. Ajalooliselt on sellist isiksusele keskenduvat meetodit kasutanud despoovid ja diktaatorid. Ikka selleks, et vältida sisukat ja loogilist arutelu.

Teiseks: Argumentum ad publicum - Väjlendub see antud kohtuasjas selles, et juba mitu aastat tembeldatakse meid meedias süüdlasteks. Algas see ammu enne tunnistajate ülesastumist ja süüküsimuse arutamist. Neljas võim jutustab agaralt ja ilma tõenditeta prokuratuuri narratiivi ja veenab seeläbi avalikkust. Samuti mõjutab selline propaganda protsessis osalejate objektiivsust. Nõustuge, lihtne on teha otsust, mida kõik juba ootavad. Selle meetodi eesmärk on tõugata faktid või nende puudumine tahaplaanile ning manipuleerida inimeste tunnetega, emotsioonidega, ka kannatanute omadega, kes ootavad õigustatult lõplahendust oma isiklikule tragöödiäle.

Huvitav on see, et süüdistaja heidab hoopis meile ette avalikkusega manipuleerimist. Seda põhjusel, et Arle on otsustanud pöörduda ajakirjanduse poole. Kõik, mida Arle tegi oli see, et esitas meediaesindajatele tunnistajate toimikus ja kohtus antud ütlused, et kõigile oleks näha, kuidas need ei lange omavahel kokku ja kuidas need erinevad suuresti prokuröri tehtud väidetest. Kuni hetkeni, mil Arle otsustas sellise käigu teha, oli kontroll kohtuprotsessi puudutava info üle põhiliselt süüdistaja kätes, kes nüüd on loomulikult häiritud sellest, et tema manipulatsiooni haare väheneb ja sigadused tulevad päevavalgele. Kõikvõimalikud võltsijad, valetajad ja saherdajad kardavadki üle kõige avalikkustamist. Avalikkustamine piirab nende võimu. Sellepärast me taotlesime juba esimesest istungist alates, et kohtuprotsess ei oleks kinnine. Kahjuks õnnestus see ainult osaliselt saavutada.

Mõlemad eelpool mainitud loogikavead on psühholoogilist laadi. Mul puudub eelnev kogemus õigusemõistmisega ja ehk ei peagi see protsess loogiline olema. Küll aga peaks olema loogiline prokuröri argumentatsioon. Kes seda äkki ei tea, siis psühholoogilisi argumente kasutavad aegade algusest peale need inimesed, kes soovivad teisi petta.

Sooviksin nüüd lähemalt rääkida argumendivigadest, mis esinevad kõnealuse süüdistuse mõlemates variantides. Ennekõike väljenduvad need vead selles, et süüdistuses kasutatakse tõestamiseks seisukohti, mis ise vajavad tõestamist. Neid seisukohti esindavad näiteks järgmised väited:

1. Tegutsemine organiseeritud gruppis - mingit organiseeritud gruppi nagu prokurör seda esitab, ei eksisteeri. See küsimus on tegelikult üldse läbi uurimata. Sellepärast on olemas eraldatud uurimine, mis veel endiselt kestab ja eraldatud potentsiaalne kohtuasi. Ometi serveeritakse seda teemat puudutavaid väiteid meie kohtuasjas kui fakte. Ütelge, kuidas on

võimalik väljaselgitada lõplikud asjaolud läbiuurimata teemadel? Kui oleks olemas tõendid, mis neid seisukohti kinnitaks, siis oleks need ka siin kohtus esitatud. Kui neil tõenditel pole kohta meie kohtuasjas, siis ei kuulu siia ka väited, mida need kinnitama peaks. See, et keegi tunneb kedagi, kes tunneb kedagi, keda nähti kellegagi koos kohvikus või rannas seitse aastat tagasi, ei ole tõestus kuritegelikust koostööst. Prokuröri trikk on läbinähtav. Soovides oma isikliku autoriteedi pinnalt väljameelitada selle kohtu süüdimõistvat otsust, proovib ta anda neile seisukohtadele kaalu, mida need tegelikult ei oma. Kui süüdistaja fantaasia viljad saavad kohtu kinnituse, siis ei pea ta neid kunagi tõestama hakkama. Tulevikus saab ta lihtsalt toetuda selle auväärt kohtu otsusele.

2. Tegutsemine omakasu saamise motiividel - sellel väitel, et olen saanud tulu kuritegevusest, peatusin juba enne siin kõnes, samuti oma ütlustes. Minu finantsandmed näitavad, et mul on aastaid seaduslik sissetulek ning pikka aega kestnud politsei jälitustegevus ei leidnud jälgegi sellest, et oleksin teeninud kasvõi ühe kriminaalse sendi. Samuti ei ela ma üle oma võimete.

Prokurör ütleb, et mul on palju finantskohustusi. Tõsi, ma võlgnen oma enda ettevõttele ja pangale korteriostu eest nagu enamus Eesti elanikke ent ma ei ela selles korteris, mida kinnitab paljumainitud politseijälitus, vaid rendin seda välja. Rendist saadud tulud katavad laenukohustused ja seetõttu ei mõjuta need kohustused minu majanduslikku olukorda mitte kuidagi. Jällegi esitab süüdistaja informatsiooni selektiivselt, et jätta protsessis osalejatele valemuljeid.

Kõik see politsei töö ja vaev, aga ei mingeid jälgi kuritegelikust tegevusest, enne ega pärast 2015-nendat aastat. Seepärast on absurdne väide, et ma panin toime, prokuröri sõnade järgi "eriti hästi planeeritud mõrva" ning pärast elasin oma elu tavapäraselt ja tagasihoidlikult edasi. Ka Arle jälitamine ei andnud politseile soovitud tulemusi. Seda ikka põhjusel, et nad otsisid vastuseid vales kohast.

Süüdistaja väidab, et oleme professionaalsed mõrvarid. Sõna professionaal tähendab definitsiooni järgi isikut, kes teenib mingi konkreetse tegevusega elatist. Nii nagu ei ole faktilisi tõendeid, et me oleme mõrvarid, ei ole ka tõestatud, et oleksime teeninud kuritegevusest. See tõsiasi on karjuvas vastuolus prokuröri väitega, et oleme elukutselised tapjad.

3. Tulirelvade ja laskemoona käitlemine - kõige värskemas, muudetud süüdistuses väidetakse, et meie Arlega käitlesime relvi eeluurimises tuvastamata asjaoludel. Teiste sõnadega öeldes tähendab see, et süüdistaja tegelikult ei tea kes, kuidas ja kas üldse on mingeid relvi käsitsenud, aga see ei takista teda meid selles süüdistamast, sest see sobib narratiiviga, milles ta üritab veenda kohut ja avalikkust. Jälle ma lisan väsimatult, et poolteist aastat kestnud pealtkuulamised ning salajased ja mittesalajased läbiotsimised pole tuvastanud meie puhul mingeid seoseid tulirelvadega, laskemoonaga ega isegi püssirohujälgedega. Mida ei ole, seda pole võimalik ka leida.

4. Kriminaalsed suhted kuritegeliku ühenduse juhtide ja muude osalejatega - See, et ma tunnen kedagi, kes väidetavalt tunneb kedagi, kelle kohta Zabahidze ütleb, et need inimesed

on kurjategijad, ei tee minust mafioosot. Kõik need samad nuhkimised ja pealtkuulamised pole salvestanud minu suust ühtegi sõna, mis viitaks kuritegude planeerimisele. Tahan veel lisada, et Jaak Tuuksam ja Edgaras Gordonas, kelle kaudu meid kolme proovitakse siduda väidetavate kuritegude tellijatega, on vabastatud kautsjoni vastu. Kui oleks olemas vähimigi tõend, mis kinnitaks nende süüd, siis poleks neid Leedu Vabariigis mingil juhul vabastatud. Veel näitab kõnealune vahialt vabastamine seda, et Leedus väljastatakse Euroopa vahistamisordereid suhteliselt suvaliselt, mitte eesmärgipäraselt ja alustel, mis ei ole tõesed. Viimane ei ole ainult minu tähelepanek. Lugesin täpselt samal teemal artiklit Euroopa Inimõiguste Kohtu koduleheküljelt internetis. Tuuksami ja Gordonase vabastamisega katkeb lüli prokuratuuri narratiivis, mis üritab meid siduda isikutega, keda Hr. Tulisevski väidab selle kuriteo taga olevat.

5. Seotus Ricardas Baikaga ja väited kuritegelikust koostööst, täpsemalt majutamisest Leedu Vabariigis ja abist kuriteopaigalt lahkumisel.

Ma pole Baikaga kohtunud enne 2019-nenda aasta augustit, kui meid koos kohtupinki tiriti. Toimikus pole tõendit, mis kinnitaks vastupidist. Pole ka ühtegi tunnistajat, kes oleks meid kunagi koos näinud. Jälitustegevus ei kinnita samuti meievahelisi suhteid. Seepärast ongi meelevaldne teha järeldusi, et Baika on aidanud mind kuriteopaigalt, kus ma juba algselt ei viibinud, lahkumisel või, et me üldse mingit sorti kuritegelikku koostööd oleme viljelenud.

Mis puudutab minu renditud auto seismist Asigalio tänaval, siis ma tõepoolest rentisin ajutiselt seal kandis korterit. Selle korteri leidsin ma Vilniuse turismiinfo kaudu. Olen päris kindel, et see polnud kellegi Kalasunase korter. Sestakovat, keda ma samuti ei tunne, meil kohtusse tunnistajaks kutsuda ei lubatud. Miskipärast on politsei jätnud läbiotsimata selle korteri, et leida sealt minu jälgi. Nii tehti ju Zibase korteriga, nii et see meetod ei tohiks neile võõras olla. Samuti on jäetud küsitlemata Sestakova naabrid, et saada teada, kas keegi neist on või ei ole mind kunagi näinud. See on järjekordne hooletus prokuröri paljukiidetud "põhjaliku" uurimise raames. Raske uskuda, et politsei on sedavõrd käpardlik ning jättis niivõrd elementaarse asja tegemata. Reaalsem oleks oletada, et sellised uurimistoimingud tehti, aga need ei andnud soovitud tulemusi. Potentsiaalset praktiline tegevus on taas asendatud mingi subjektiivse analüüsiga minutitest, vahemaadest ja parkimiskohtadest.

**6. Seotus Renault Megane`iga** - Prantsusmaalt varastatud Renault Megane`ist, mida kasutasid kutjategijad, rääkisin juba enne mõne sõnaga. Sellest, sõidukist leiti kahe inimes DNA, mida ei ole eksperdi sõnade järgi võimalik tuvastada, kui minu ja Arle oma. Sellest kavalast sõnastusest jääb arusaamatuks, kas analüüs protsentuaalselt ei tõesta, et see bioloogiline materjal kuulub meile või puudub piisav kogus DNA-d, et sellest üldse mingeid järeldusi teha.

Arle ja tema advokaat soovisid kutsuda kohtusse tunnistama nii DNA- kui relvaeksperti. Need samad spetsialistid, kes oma järeldused, või olid need arvamused, uurimistoimikus tegid. Hr. Kohtunik otsustas, et meie küsimustele vastamine nende ekspertide poolt saab olla ainult subjektiivne ja ei kuulu nende kompetentsi. Me oleksime ekspertide küsitlemisest saanud teada, kas prokuratuur on moonutanud nende hinnanguid, et

need ei läheks vastuollu süüdistusega. Kas kõik nende töö viljad on toimikus olemas või on midagi teadlikult välja jäetud? Ning kas jäeti tegemata mõni toiming, mis oleks võinud meid välistada kahtlusaluste nimekirjast?

Niisiis, joonistub välja murettekitav käitumismudel. Spetsialistide järeldused ja arvamused kõlbavad toimikusse kui objektiivsed ja kompetentsed, aga need ei kõlba kohtusaali, kui süüdistatavad ja nende kaitsjad soovivad neil samadel ekspertidel täpsustada oma arvamuste tagamaid. Miks on see meile nii oluline? Mäletate, et tunnistaja Regina Zukauskiene nägi kõnealuse Renault Megane`i juures isikuid, kes ei vasta meie kirjeldusele. Ta ei tundnud minus ja Arles ära neid isikuid, keda ta nägi. See on fakt ja fakt on kangekaelne asi. Isegi Hr. Tulisevski ei saa selle tähendust moonutada oma äranägemist mööda. Asitõendiline kinnitus sellele, et me ei olnud need inimesed, peitub aga potentsiaalselt sõiduautos Renault Megane ja meil ei võimaldata küsitleda isikuid, kes selle sõiduki kallal põhjalikult töötasid.

7. Bugaviciuse mõrvapaigas viibimine - olen kindel, et keegi meist selles ja teistes kuriteopaikades 06.11.2015. ei viibinud. Prokuröri ei saagi olla ühtegi tõendit, mille kaudu meid sinna paigutata, sest keegi meist polnud seal. Sellist suurt puudujääki süüdistuses üritatakse kompenseerida Pr. Vita Jakutiene tunnistusega, mis on pehmelt öeldes kahtlane.

Olengi oma jutuga jõudnud sinnamaale, et rääkida pikemalt tunnistajatest. Tunnistaja on definitsiooni järgi isik, kes on ise osalenud kuriteos ja annab selle kohta ütlusi või keegi, kes on pealt näinud kuritegu ja tunnistab nähtu kohta. Sellele definitsioonile vastavad ainult kaks tunnistajat : Jakutiene ja Zukauskiene. Jätan hetkel kõrvale need isikud, kes kuulsid laske või nägid aknast kurjategijate autot, sest neil on selle uurimisele õige vähe lisada.

Zukauskiene ütlustest kõnelesin juba päris pikalt. Lisan veel ainult paar tähelepanekut. Politsei ei näidanud talle kunagi meie fotosid tuvastamiseks, mis on ausalt öeldes kummaline, sest ta on ainuke inimene, kes on näinud kahte kurjategijat. Sellele samale tunnistajale näidati videosalvestust Setose tänava hoovis kõndivast mehest. Ta tundis selles mehes ära isiku, kes väljus Renault Megane`i kõrvalistmelt. See on sama mees, kes ei vasta minu ja Arle kirjeldusele. Samuti ei tuvastanud uurimine ega kinnitanud tunnistaja, et see isik oleks keegi meist. Niisiis, on see mees filmilindil keegi, kes ei ole mina ega Arle ja kindlasti ei saa see olla Ricardas Baika, sest politseijälgitus näitab, et ta oli sel ajahetkel kodus. Seega tekib õigustatud küsimus- Kes on need inimesed, kes sõitsid autoga, millega pandi toime kuritegu ja milliseid pingutusi tehti nende tuvastamiseks? Kui me vaatasime kohtusaalis läbi videomaterjale, saime näha, et paar minutit peale mustades riietes meest jalutab hoovis, Setose tänaval, roosas vestis naisterahvas, kes võib olla potentsiaalne tunnistaja, kes on lähedalt näinud kurjategijat. Ent politsei pole ka tema tuvastamisega vaeva näinud. Muidugi, miks otsida reaalseid tunnistajaid, kui saab koostada aukartustäratavalt pika tunnistajanimekirja millegagi vahelejäädud kurjategijatest, kes räägivad edasi lugusid, mida väidavad olevat teistelt omasugustelt kuulnud.

Ma ei oska öelda, kas Pr. Jakutiene antud tunnistus on soovmõtlemine või farss. Üht-teist on sellega selgelt valesti. Alustuseks soovin teie tähelepanu pöörata selle, et tunnistaja Jakutiene ei lausunud kahe ja poole aasta jooksul kurjategija näo kirjeldamiseks ühtegi kirjeldavat sõna. Ta ütles, et sel isikul oli nägu salli ja kapuutsiga varjatud. Kujutan ette, et sellepärast ei üritanud ka politsei luua fotorobotipilti Pr. Jakutiene ütluste põhjal. Tunnistaja ebastabiilsust näitab see, et ta on erinevates ütlustes andnud üsna erinevaid kirjeldusi sel ööl, mõne sekundi vältel toimunud sündmuste kohta. Kord ütles ta, et nägi kurjategijat esimese kolme-nelja lasu ajal. See versioon on esitatud ka esimeses süüdistuses. Politseiekspert kinnitab, et esimesed lasud tegid kurjategijad erinevatest relvadest. Kui Pr. Jakutiene oleks näinud esimeste laskude ajal toimunud sündmusi, siis oleks ta pidanud ka nägema, kas kahte tulistajat, tulistajat kahe relvaga või relvade vahetust. Kuna ta midagi sellist ei näinud, siis lähivad tema ütlused vastuollu politseiekspertide järeldustega.

Hilisemates ütlustes selgub, et Pr. Jakutiene tukkus Bugaviciuse õlal enne, kui toimus esimene lask. See ei takista prokuratuuri süüdistusse kirjutamast, et Pr. Jakutiene nägi kurjategijat autost väljumast. Veel on süüdistuses kirjas, et Pr. Jakutiene ütles, nagu oleks Bugavicius kaotanud teadvuse peale esimest lasku. Kohtus aga rääkis tunnistaja Jakutiene, et ta ei tea, kas esimene lask tabas.

Kannatanu advokaadi poolt koostatud kahjunõudes on kirjas, et sel traagilisel südaööil varjus Pr. Jakutiene kohe peale esimest lasku auto armatuurlaua taha. Muide see dokument koostati peale Vita Jakutiene küsitlemist kohtus. Kui see info peaks olema tõsi, siis kerkib esile küsimus - mida sai ta tegelikult näha, kui ta enne esimest lasku magas Bugaviciuse õlal, aga peale esimest lasku peitis end armatuurlaua varju?

Oma lõpukõnes prokurör ignoreerib neid tunnistaja ütlusi ja jääb kindlalt oma esimeses süüdistuses esitatud versiooni juurde. Seega erineb prokuröri lõplik versioon konkreetsete faktide poolest kannatanu advokaadi variandist Pr. Jakutiene ütluste tõlgendamisel. Kui juba need kaks, kannatanuga kõige rohkem suhelnud, isikut ei ole jõudnud üksmeelele selles, mis sel ööl Pr. Jakutienega ikkagi juhtus, siis kuidas peaks meil ülejäänutel selles asjas mingi kindel seisukoht kujunema.

Asjakohane oleks veel öelda, et nii tunnistaja Zukauskiene ütlused, kui politseinike fotod sündmuskohalt kinnitavad, et selles paigas ei töötanud tänavavalgustus. Seega stressiolukorras, pimedas, murdosasekundi jooksul kellegi näodetailide nägemine on äärmiselt kaheldav.

Süüdistuses on kirjas, et Vita Jakutiene nägi kurjategija näo ülemist poolt, nina ja näojooni. See on otses vastuolus tema enda ütlustega, kus ta räägib, et kurjategija varjas oma nägu salli ja kapuutsiga. Arvestades kõiki neid asjaolusid, sai ta äärmisel juhul hetkeks näha laskja silmi, mis ta väidab kaks ja pool aastat hiljem olevat sarnased Arle omadega. Mille järgi üldse saab inimese silmapiirkonda ära tunda? Vastan ise sellele küsimusele - silmavärvi, silmade kuju, kulmude tiheduse, kulmukaare ja -värvi järgi. Nendest iseloomilikest tunnustest pole Pr. Jakutiene kogu uurimise ja kohtuprotsessi jooksul poolt sõnagi lausunud. Ometi ta

väidab, et tal on väga hea visuaalne mälu ja kõige sagedamini kui ta näeb inimest vaatab ta tema nägu ja silmi. Hr. kohtuniku küsimusele, kas ta mäletab laskja silmavärvi, vastas ta eitavalt. Tähelepanelik isik eeldatavasti mäletaks sellist olulist tunnust. Kogu jutt Jakutiene tähelepanelikkusest tundub olevat leiutatud selle süüdistuse tarvis ja võiks olla nali, kui asi ei oleks nii tõsine.

Tuletan teile meelde Pr. Jakutiene ütlusi toimikust, mis kirjeldavad tema ja Bugaviciuse tegemisi sellele tragöödiale eelnenud päevadel. Ta oli Bugaviciusega kaasas, kui viimane käis linnas oma asju ajamas. Bugavicius kohtus nende päevade jooksul mitmete inimestega. Temaga koos olnud Jakutiene ei osanud aga politseile öelda midagi iseloomulikku nende isikute kohta, sest ei pannud neid tähele. Samuti ei märganud ta enamusi paiku, kus nad käisid. Isegi politseil polnud uurimisjärgus temasse piisavalt usku kui tunnistajasse, et näidata talle 06.11.2015, kell 19:30 tehtud salvestust Setose tänava hoovis kõndivast kahtlusalusest, kelles tundis Zukauskiene ära Renault Megane`i juures seisnud isiku. Miks ei olnud politsei huvitatud kuriteo ainukese pealtnägija abist võimaliku kahtlusaluse tuvastamisel?

Minus äratub umbusku ka see, et politsei ei näidanud tunnistaja Jakutienele meie fotosid enne, kui meid vahistati 2018-nendal aastal. Olime ju kahtlusalused 2016-nenda aasta suvest alates. Mis põhjusel ei näidatud sellele samale, kuriteo ainukesele otsesele pealtnägijale meie pilte, et kinnitada või välistada meie kuulumine kahtlusaluste ringi? Esitasin sama küsimuse juhtivale politseiuurijale, kes vastas, et Pr. Jakutiene tutvusringkonnas on väga palju kahtlaseid isikuid ning taoline tegevus oleks võinud kahjustada uurimist.

Politsei väidab, et 2017-nenda aasta mais käisid kolm Leedu kodanikku mulle atendaati planeerimas. Kes teab, äkki on üks neist isikutest anonüümne tunnistaja? Igal juhul näitab see, et politsei kahtlused, olgu need nii alusetud kui tahes, olid selleks hetkeks levinud või teadlikult lekitatud allilma ning kui Bugaviciuse tuttavad olid politsei uurimismaterjalidega kursis, siis võis see info olla vabalt jõudnud ka Pr. Jakutienele.

Jakutiene antud ütlustes on kaks momenti, mis viitavad sellele, et ta on juba varem vähemalt mingil määral minu ja Arle isikutest informeeritud. Süüdistuses on kirjas, et kurjategijal, keda ta nägi, ei olnud prille. Arle on prillikandaja. Arvestades, et ütluste andmise hetkeks polnud Pr. Jakutiene teda kunagi näinud, tundub kahtlane, et ta sellist detaili oma tunnistuses mainib. Teine episood, mis viitab sellele, et Pr. Jakutiene on enne tuvastamist ja kohtus ülesastumist instrueeritud, on tema vastus minu küsimusele, kas ta on mind kunagi näinud? Ta vastas sellele küsimusele, et laskja ei olnud punapea. Kus kohast peaks ta teadma laskja juuksevärvi? Ütles ta ju, et laskja kandis kapuutsi. Need näited näitavad, et Pr. Jakutiene omas siiski mingit informatsiooni meie isikute kohta, mis juhtis tema ütlusi selles suunas, et see langeks kokku fantastilise süüdistusega.

Vaatamata sellele, et Pr. Jakutiene ütlused on täis ebakõlasid, on need süüdistuses esitatud versioonis kirjutatud politseitöötaja täpsusega ning erinevad nii sisult kui stiililt tema toimikus antud ütlustest ja kohtusaalis räägitust.

Soovin teha veel ühe märkuse, mis seab kahtluse alla väite sellest, et Pr. Jakutiene on tähelepanelik inimene. Küsisin temalt, kas talle on mu fotot kunagi näidatud. Ta vastas eitavalt. Ometi ei ole see tõsi. Minu pilti näidati talle samal fototuvastamisel, kus Arle oma. Ta lihtsalt ei ole võimeline pilte ja nägusid kokku panema. Inimese näo tuvastamine, kui seda on näha osaliselt, on keeruline protseduur. Uurimistoimikus on foto pangaautomaadist, kus on näha üle poole minu näost. Politseieksperdidel oli piiramatult aega ning võimalus kasutada tuvastusprogramme ja ikkagi ei suutnud nad sellel fotol olevat isikut tuvastada, kui mind. Muide, see isik fotol olen mina.

Arle Grabbi niinimetatud tuvastamine Pr. Jakutiene poolt on lausa farss.

- 1) Teda pole tegelikult kunagi tuvastatud, kui kurjategijat, keda nägi Jakutiene.
- 2) Fototuvastusel valis Jakutiene välja kaks pilti isikutega, kelle silmad on kõige sarnasemad tulistaja omadega.
- 3) Teine isik, kelle Pr. Jakutiene välja valis, ei osalenud füüsilisel tuvastusel.
- 4) Arle foto on formaadilt kõige suurem neist kuueteistkümnest pildist ja seeläbi selgelt rõhutatud.
- 5) Füüsilisel tuvastamisel osalevad teised kolm isikut on Arle pikkused või pikemad. Arle on 190 cm-t pikk. Mäletate Pr. Jakutiene esmaseid ütluseid, kus ta väidab, et tulistaja oli 180 cm-t pikk. See tsirkus hiiglasekasvu isikutega on spetsiaalselt tehtud, et Arle näeks lühem välja ja, et Pr. Jakutiene mingil juhul ei "eksiks" oma valikuga.
- 6) Arle oli ainuke neist neljast, kellel paluti rivist samm ettepoole astuda.
- 7) Arle kõrval viibis tuvastamisel eestikeele tõlk, seega oli hästi näha, kes selles rivis on välismaalane. Pange tähele, selleks ajaks oli meedias juba kirjutatud, et vahistatud on välismaalased kui selles kuriteos kahtlustatavad.

Kõik eelpool mainitu moodustab terve kobara väikeseid psühholoogilisi trikke, mis suunavad tunnistajat Arle Grabbi isiku suunas ning muudavad selle tuvastuse tervikuna ebaobjektiivseks.

Ma ei tea, milline on motivatsioon Pr. Jakutiene käitumise taga. Olgu see siis soov valesst kohast õiglust leida, kindlustada miljoneid teenides oma laste tulevik või midagi muud. Igal juhul on tema tunnistused täis ebatäpsusi, segadust ja vastuolusid ning veenev kuju on neile üritatud anda alles politsei poolt, süüdistuskokkuvõttes.

Kas ei peaks olema nii, et mida tõsisem on süüdistus inimeste vastu, seda põhjalikumalt peab see olema tõestatud. Seda kaalukam peab olema tõestusbaas. Kui kuriteo ainus pealtnägija ütleb, et Arle silmad võivad sarnaneda kurjategijate omadega, siis see ei tee temast mõrtsukat. Ma tunnen Arlet ammu ja ei kujuta ette, et ta midagi sellist teeks. Mis puutub aga kuueteist foto hulgast kahe kõige sarnasema väljavalimist, siis on täiesti tõenäoline, et mõne muu fotovaliku, näiteks saja pildi hulgast, leiaks ta veel mitmeid sarnaseid silmi, mille värvi ta samuti ei tea.

Veel tunnistajatest - Emilija Balseryte ja Jolita Bendoraitiene räägivad, et nägid oma kodu akendest kuriteole järgnenud sündmusi ning kuulsid enne seda laske ent nad ei räägi midagi, mis inkrimineeriks mind, Arlet või Baikat.

- Tunnistaja Deivis Langertase ütlustes on selged viited sellele, et Bugavicius oli allilmategelane, aga ta jutus pole poolt sõnagi siin kohtusaalis arutatavate kuritegude kohta.

- Darius Steponkeviciuse ütlustes pole samuti midagi, mis tõe selgitamisele selles asjas kuidagi kaasa aitaks.

- Gija Zabahidze, kellest on saanud niinimetatud võtmetunnistaja lugematutes kohtuasjades, vajab erilist tähelepanu selles kõnes. Ta on isik, kes on kogu oma elu olnud sügavale mässitud kriminaalsetesse afääridesse ning on valmis ükskõik mida rääkima, et politsei soosing oma probleemses olukorras välja teenida. Kohtus tunnistusi andes kinnitas ta, et pole oma ütluste eest politseilt ja prokuratuurilt vastuteeneid saanud. Kusjuures, kohus soovis kõrvaldada minu selleteemalise küsimuse, kui ebaolulise. Mulle jääb arusaamatuks, kuidas saab olla ebatähtis tunnistaja ütlusteandmise motiivide väljaselgitamine. Need motiivid ütleksid meile palju kõnealuse tunnistaja kohta ja aitaksid anda hinnagut tema sõnade usaldusvärsusele.

Heidame korraks objektiivse pilgu sellele mõttele- Zabahidze tunnistab üles enda poolt planeeritud narkootikumide varastamise episoodi. Tema sõnu kinnitab tunnistaja Irmantas Naujokas. Sellest nad küll oma ütlustes ei räägi, aga ilmselt oleks aus oletada, et neid narkootikume ei andnud nad politseile, vaid turustasid hoopis Leedu linnatänavatel. See peaks ka kahtlemata olema kuritegu. Zabahidze väidab, et talle on selles kuriteos süüdistus esitatud. See kuritegu toimus üle nelja aasta tagasi, aga tänase päevani ei ole Zabahidze selle eest kohtu ette astunud. Samuti ei viibi ta kinnipidamisasutuses, vaid istub juba aastaid kusagil soojas kohas ja seda Leedu maksumaksja kulul ning naudib oma staatust olla karistamatu. Tundub mõistlik järeldada, et see, mis hakkab saama süüdistusega, sõltub suurel määral tema kasulikkusest tunnistajana meie ja muudes kohtuasjades. Naiivne oleks mõelda, et temasuguse paadunud kriminaali tunnistuste andmise motiiviks on kodanikukohus või kõrgeltarenenud õiglustunne.

Teate, väga hästi iseloomustavad Zabahidzet Karolis Satinskase ütlused tema sõnade kohta. Muide Zabahidze ise kinnitab neid sõnu. Nimelt lausus ta Bugaviciuse mõrvaõöl, mõni tund peale oma sõbra surma midagi äärmiselt huvitavat. Esimeste mõtete seas, mida ta väljendas Satinskasele oli soov jätkata plaanitud raharöövi. Kes käitub nii oma lähedase sõbra traagilise surma järel? Nii käitub veendunud egoist, kes peab oma isiklikke huvisid kõigest muust olulisemaks.

Kas ei rääkinud prokurör oma lõpukõnes, et uurimisele kaasaaitajatel on saadaval kõikvõimalikud soodustused, garantiid ja teened? Sellega seoses mainis ta ka Zabahidze ja

Satinskase nimesid. Nende sõnadega kinnitab süüdistaja seda, mida tema dresseeritud tunnistajad kohtusaalis kategooriliselt eitavad.

Nii Zabahidze enda kui Satinskase ütlustes tuli välja, et see kriminaalne trio, Bugavicius, Zabahidze ja Satinkas, elatusid väidetavalt teiste kurjategijate röövimisest. Arvestades nende sellist elustiili, on mõistlik järeldada, et nende vaenlastest võiks luua õige pika elavjärjekorra, näiteks kohtumajast Nemunase jõeni.

Alternatiivsed teooriad isikute kohta, kel võisid olla põhjused Bugaviciuse surma soovida, on kõlanud ka meie kohtuasja raames. Jutt käib näiteks Jakutiene abikaasast, kes seda paarikest aktiivselt jälitas ja Pravieniski vangilaagri kriminaalsetest afääridest. Need teooriad on on kõlanud samade isikute suust, kes meie süüdistuses juba muid arvamusi esitavad.

On nende juttudega, kuidas on, muutumatuks jääb fakt, et ei Zabahidze ega Satinkas räägi oma ütlustes ühtegi sõna minust ega Arlest. Zabahidze mainib, et ta on kunagi kohtunud Baikaga kusagil kohvikus ent see ei seo Baikat kuidagi kõnealuste kuritegudega.

Esimesel istungil, kus Zabahidze üles astus, küsisin temalt, kas tal on midagi valgustavat öelda meie süüdistavate kuritegude kohta. Ta vastas sellele küsimusele eitavalt. Teisel istungi, kus osales Zabahidze, esitasin ma tema täiendavate ütluste järel analoogse küsimuse. Seekord astus miskipärast Zabahidze kaitseks välja Hr. kohtunik, kes lausus, et Zabahidze annab ütlusi relvade käitlemise kohta. Olgem päris ausad, kui Zabahidze annab ütlusi selle kohta, mida talle rääkis Satinkas, siis tegelikult ei ole need tunnistused kuriteo kohta. Need on tunnistused Satinskase sõnade kohta. Pealegi oli selleks ajaks ammu selge, et Satinskase relvade vedamine ei puutu meie isikutesse ja kui see üldse toimus, siis oli see ligikaudu neli kuud peale 2015-nenda aasta novembrit.

Osa eelpool mainitud kõlas kohtusaalis, aga on välja jäetud kohtuprotokollidest. Kas selle taga on tõlkeprobleemid või isetegevus, seda ma paraku ei tea. Kohtuprotokollidest on ka puudu prokuröri ja vahest isegi kohtuniku suunavad ja arvamust pärivad küsimused. Kirjapandud tekst sisaldab ainult tunnistajate vastuseid. Nii jääb tunnistaja ütlustest mulje nagu oleks ta ise, omast peast ja ladusalt need andnud. Kuigi tegelikult on need sõnad temast juba oodatavat vastust sisaldava küsimusega välja tiritud. Arvamusi aga ei tohiks üldse tunnistustena aktsepteerida. Selliste sündmuste kartuses, me palusimegi algusest peale, et kogu kohtuprotsess oleks avalik. Paraku on see aga ainult osaliselt nii olnud.

Mitu kōidet Zabahidze ütlusi ei sisalada ühtegi infokildu selle kohta, et ma oleks seotud Bugaviciuse mõrvaga. Minu nimi ei kõla neis üldse. Küll on aga tema ütlustes üks koht, kus ta väidab, et nägi 2007-ndal aastal minu tuttavat Jaak Tuuksamit mingis Sevilla kohvikus, algses süüdistuses mainitud isikutega narkokuritegusid plaanimas. Minu andmetel oli Jaak Tuuksam sel ajal Eesti Vabariigis politsei jälgimise all ja ei saanud seetõttu kuidagi viibida teises riigis, täpsemalt Hispaanias, Sevilla linnas. Sain aru, et selle Zabahidze vale ilmsikstulek on suuresti ka Tuuksami kautsjonivastu vabastamise põhjuseks. Tuuksami ja Gordonase vabastamist puudutavaid dokumente meil muidugi seda kohtu-uurimist puudutavate dokumentide hulka lisada ei lubatud.

Zabahidze ütlused sisaldavad hulganisti väiteid isikute kohta, kelle suhtes on uurimine sellest protsessist eraldatud ja kes meie kohtuasjas ei osale. Seega on neilt isikutelt võetud õigus seista silmitsi nende vastu tunnistusi andva inimesega. Samuti on neilt röövitud võimalus esitada küsimusi isikule, kes tunnistab nende vastu. Viimased kaks mainitud punkti on iga inimese põhiõigused, mis kinnitati minu mäletamist mööda 1948-ndal aastal Roomas, inimõiguste konverentsil ja peaks kehtima igas tsiviliseeritud riigis.

Zabahidze kohtus ülesastumise raames antud ütlustes kõlab väide nagu oleks ta peale meie vahistamist kuulnud spordiklubi "Mega" riietusruumis kedagi rääkimas, justkui seisaksid Bugaviciuse mõrva taga eestlased. Kuigi Zabahidze tegutses selleks ajaks juba pikalt politseinformaatorina, ei lausunud ta juurdlusega tegelevatele uurijatele sellest midagi. Ka toimikus pole selle kohta midagi kirjas. Küsimusele, miks ta varem sellest kellelegi rääkinud pole, vastas ta, et ei pidanud seda infot oluliseks. See on äärmiselt ebausutav, sellepärast avaldasidki meie advokaadid soovi kutsuda selle kuulujutuga seotud isikud kohtusse kui potentsiaalsed tunnistajad, aga austatud kohus ei pidanud seda oluliseks. Neilt isikutelt oleks me saanud teada, kas nad üldse midagi sellist kunagi rääkinud on. Kui on, siis millised on nende kuulujuttude algallikad. Ehk oleks mõni neist reaalne tunnistaja, mitte kuulujutulevitaja nagu Zabahidze ja paljud teised, keda prokuratuur tunnistajatena serveerib.

See on murettekitav ja minu jaoks ennekuulmatu, et süüdistatavatel ja nende advokaatidel keelatakse kutsuda protsessil osalema tunnistajaid, kellel on potentsiaalselt palju pakkuda selles absurdses süüdistuses selguse toomisel. Samas on prokuratuuril roheline tuli tuua kohtusse ettehoiatamata selliseid isikuid nagu Pajaulys ja Aleknavicius. Nende isikute näol on tegemist taas millegagi ilmselgelt vahelejäänud kurjategijatega, kes räägivad edasi väidetavaid teiste inimeste jutte või siis kõnelevad hoopis asjasse mittepuutuvaid kahtlasi väiteid. Prokurör korrutab väsimatult, et nende isikute ütlused on põhjalikult kontrollitud, aga ta ei valgusta meid, kuidas on need kontrollitud. Kindel on see, et neid inimesi, kelle väidetavaid jutte selle protsessi käigus edasi räägitakse, pole küsitletud ei eeluurimise ega kohtuprotsessi vältel.

Ainukeseks erandiks on Audrius Sabanicus, kes õnneks siiski lubati kohtusse kutsuda. Pajaulys väitis, et oli Sabanicuselt kuulnud eestlaste seotusest Bugaviciuse mõrvaga. Sabanicuse ütlustest tuli aga välja, et ta pole midagi sarnast kunagi kõnelenud, et Pajaulys proovis ise algatada vestlus sellel teemal. Pajaulyse tegevusest joonistub välja huvitav käitumismudel. Politseinformaatorid üritavad provokatiivsete küsimustega meelitada inimesi rääkima intrigeerivatel teemadel ning hiljem esitab prokuratuur neid kuulujutte, millele nende informatorid on sisuliselt ise käibele lasknud, kohtus kui tunnistusi.

Ma olen enda, üle kolme aasta kestnud vangistuse jooksul kuulnud vähemalt seitset kinnipeetavat rääkimas, et Hr. Tulisevski on korrupant, kes ei pea seadust millekski. Kas see tähendab, et ma kvalifitseerun tunnistajaks Hr. Tulisevski vastu? Juhul muidugi, kui kellelgi peaks olema julgust ta kunagi kohtu alla anda. Ma vastan ise sellele küsimusele. Minu arust oleks see nonsens, sest inimesed üldiselt ja eriti vist kurjategijad ja politseinikud valetavad võrdlemisi palju. Sellepärast ongi sokeeriv see, et meie kohtuasi on üleujutatud niimetatud

tunnistajatest, kes räägivad edasi jutte, mida nad kelleltki kuulnud on. Enamasti on need jutud läinud liikvele peale meie vahistamist.

Zabahidzega seoses tasub veel mainida tema enda sõnu selle kohta, et viimasel kahel aastal on tema elus segane aeg ja ta ei ole suuteline selle jooksul toimunud sündmusi korrektselt ajateljele paigutama. Täpsemalt öeldes, ta ei oska kinnitada, millal ta kuulis enda poolt edasiräägitavaid kuulujutte. Ka selles infos oleks me saanud selgusele, kui kohus oleks võtnud vaevaks lubada meil kutsuda tunnistajateks inimesi, kes on väidetavalt Zabahidzele neid kuulujutte rääkinud.

Peatuksin veel Karolis Satinskase antud ütlustel. Tema tunnistused võtavad enda alla poolteist köidet toimikust ja ei sisalda mitte midagi meie, kolme süüdistatava kohta. Küll aga räägib ta ohtralt enda toimepandud kuritegudest. Mulle jääb siiani arusaamatuks, miks aktsepteeritakse isikuid, kes räägivad enda kuritegudest, tunnistajatena kohtuasjas, kus süüdistatakse teisi inimesi hoopis muudes kuritegudes. Kas see tõesti kedagi lugupeetud kohtukoosseisust ei häiri?

Üleüldse jääb Satinskasest mulje kui väga kahtlase väärtusega isikust. Kui tema kohta toimikus kirjutatu peaks olema tõsi, siis millised järeldused võib tema isiku kohta teha? Ta ise väidab, et töötas ühtedele kurjategijatele, aga samaaegselt aitas Bugaviciusel ja Zabahidzel punuda intriige nende inimeste vastu. Selle eest maksti talle Zabahidze sõnade järgi raha. Muide ta ise eitab seda. Kahe informaatori jutud vastanduvad, mis tähendab, et keegi neist valetab. Lisaks sellele topeltmänule tegutses Satinkas veel paralleelselt politseiinformaatorina. Satinskase teod näitavad, et ta on hädine inimene, aga samas salakaval intrigant, kes on valmis mida iganes tegema oma isiklike huvide teenimiseks, ka valetama. Viimastel aastatel on tema tegutsemise eesmärgiks kahtlemata vangla vältimine ja see on tal tänu Hr. Tulisevski pakutud teenustele ka õnnestunud. Ütelge mulle, millega on need paadunud kriminaalid, Zabahidze ja Satinkas, ära teeninud immuunsuse õigusemõistmise eest ja ülalpidamise Leedu kodanike rahakoti arvelt? Neil pole tegelikult midagi pakkuda antud kohtuasjas selguse toomisel. Ütlesid nad mõlemad ju ise, et ei tea midagi Bugaviciuse mõrva üksikasjadest ja neil pole miskit tunnistada meie isikute vastu.

Soovin rääkida ka mõne lausega tunnistaja Arina Lomakinast. Ta jättis endast kibestunud naise mulje, kes üritas kohtusaalis väljaelada oma negatiivseid emotsioone, mis tulenesid ootustele mittevastavast kooselust. Kuigi ta ei rääkinud minust ega Arlest mitte midagi, küsisin talt ikkagi - Kelle käest ta enda poolt räägitud kuulujutte kuulis? Ta ei osanud või ei tahtnud ühtegi isikut nimetada. Justkui oleksid kuulujutud nagu raadiolained, mis eetris levivad. Toimikus on tõestatud Lomakina ja politseiinformaator Zabahidze vaheline suhtlemine. Kas ei proovita siin taas varjata kuulujuttude algallikat, kelleks on politsetöötajad, kes oma informaatorite kaudu taolisi jutte käibele lasevad?

Giedrius Jokuciunas andis ütlusi inimeste kohta, kes ei ole hetkel selles kohtuasjas süüdistatavad. Ta ei räägi midagi meist kolmest ega kuritegudest, mida meile omistada püütakse. Seega tekib õigustatud küsimus - Miks ta selle protsessil osaleb? Sama hästi võiks kutsuda meie kohtuasjas kaasa lööma isikuid, kelle on midagi öelda John Kennedy mõrva või Jimmy Hoffa kadumise kohta.

Ongi jõudnud järg anonüümsete tunnistajate juurde. Need on ainukesed tunnistajad, kes otseselt väidava, et mina ja Arle oleme seotud meie süüspandavate kuritegudega. Kordan seda uuesti, sest seda ei saa alahinnata, et nende kahe eestlase ja ühe leeduka ütlused lisandusid toimikusse umbes kolm kuud peale meie vahistamist. Ometi oli juba enne, jaanuaris ja veebruaris, nii vahistamisorderis kui sanktsioonikohtus toodud nende ütlused meie kahtlustamise aluseks. Need tunnistajad ise kinnitasid, et pole enne 2018-nenda aasta aprillikuud politseile tunnistusi andnud.

Teisiti öeldes, kujutavad nende anonüümsete tunnistajate ütlused endast meie vahistamise ja sanktsiooni andmise põhjust. Vahistamine ise ja sanktsioon on selle põhjuse tagajärjed. Kuidas on see võimalik, et kedagi ei häiri asjaolu, et tagajärjed ei saa ajateljel paikneda enne neid põhjustanud sündmusi?

Anonüümne tunnistaja 1-18 väidab, et tal on teavet keskaegse võitlusklubi kohta. Samas ei oska ta nimetada ühtegi klubi liiget, peale Arle. Ka ei tea ta klubi nime ega seda, et mina sinna kuulun. Ta väidab, et selle klubi liikmed kuuluvad kuritegelikku grupeeringusse. See info ei leidnud kinnitust Eesti keskkriminaalpolitsei poolt, kes tegid kõigile klubi liikmetele põhjaliku taustauuringu. Midagi kuritegevusele viitavat ei avastatud ka klubi läbiotsimisel, mis viidi läbi minu vahistamise päeval. Tasub rõhutada, et ei eksisteeri ühtegi tõendit ega teist tunnistajat, kes kinnitaks selle anonüümse tunnistaja sõnu. Kõik see ei takista Hr. Tulisevskit kinnitamast, et kohtuprotsessi käigus on tõendatud, et klubi "Nordburg" on mingi organiseeritud kuritegevuse pesa. Süüdistaja unustab öelda, kuidas see lausvale tõestatud on. Nagu enamuse juhtudel, ilmselt piisab lihtsalt sellest kui Hr. Tulisevski korrutab seda väidet maksimaalselt sagedast nii kaua, kuni see kellegi ajus salvestub.

Ma küsisin kõnealuselt tunnistajalt kohtus - miks ta arvab, et tema info peaks olema usaldusväärsem kui Eesti politsei parimate töötajate oma? Ta ei põhjendanud, miks see nii olema peaks, vaid lausus, et las kohus otsustab, kas see on tõsi.

Meie advokaadid soovisid kutsuda kohtusse ajalooklubi "Nordburg" asutaja ja kapteni, tööka ja seadusekuuleka Eesti kodaniku, et tuua selgust sellesse teemasse ja ümberlükata laim, mida see anonüümne tunnistaja levitab. Kohtunik keelas meil kutsuda see tunnistaja ütlusi andma, sest see ei pidanud olema oluline. Veel lisas Hr. kohtunik, et tunnistaja ju ei räägiks enda poolt tehtud kuritegudest. Vabandage väga, millistest kuritegudest käib jutt? Isegi see anonüümne tunnistaja ei oska nimetada ühtegi kuritegu, mida selle klubi liikmed oleks teinud. Oleks politsei leidnud jälgi sellisest tegevusest, siis oleks tõendid selle kohta toimikus, aga neid ei ole. Hr. kohtuniku sõnad on hea näide sellest, kuidas a priori omistatakse inimestele süüd, mida nad ei kannu. Inimestele süü

omistamine, ilma asjaoludesse süvenemata, tundub olevat standard Leedu Vabariigis. Olen ise ka seda korduvalt kogenud selle kohtuasja raames.

Lühidalt kokku võttes, võib teha järgmise järelduse - ajalooklubi teema on kohtu silmis oluline, kui selle kohta tehakse valeväiteid meie süüdistamiseks, aga ei ole oluline, kui me soovime ümberlükata need selgelt ebatõesed väited, mis laimavad ausaid ajaloo- ja spordihuvilisi inimesi. Kohus ei aktsepteerinud ka dokumente ajalooklubi tegevuse kohta, mis oleks võinud valgustada selle protsessi kõiki osalejaid. Mulle jääb mõistmatuks see, et kohtu silmis ei ole oluline jõuda selgusele selles, kas tunnistaja räägib tõtt või mitte. Süüdistatavatelt aga, kes soovivad tõestada, et tunnistaja valetab, võetakse ära kõik võimalused seda teha.

Kui heita pilk sellel, kuidas tunnistaja 1-18 vastas talle kohtus esitatud küsimustele, on kohe aru saada, et seegi isik ei vasta tegelikult sõna tunnistaja definitsioonile. Ta lausus, et kuulis, et Arle on seotud selle kuriteoga ning vähemalt ühel juhul ütles ta, et ta arvab, et Arle on vedanud Leetu relvi. See, et ta väidab, et ta kuulis midagi näitab, et tal puuduvad otsesed teadmised räägitust. See teeb temast kuulujutulevitaja. Võite ise ette kujutada, kui palju kõikvõimalikke teooriaid ja infosaasta peale meie vahistamist levima hakkas.

Tunnistaja 1-18 võimele arvamusi kujundada, ei saa vaadata teisiti kui skeptiliselt. Ta ütleb, et Arle oskab käsitseda relvi ajalooklubist. Treeningud selles klubis toimuvad keskaegsete relvade koopiatega ja nende hulka ei kuulu tulirelvad. Järeldada, et kui keegi oskab mõõgaga vehelda, siis ta oskab ka püstolist tulistada on absurdne ja meelevaldene. Sama hästi võiks väita, et kui keegi oskab rääkida, siis see tähendab, et ta oskab kirjutada.

See tunnistaja räägib, et Arle sõbrad teavad nagu oskaks ta kasutada relvi, ka tulistada. Aga ta ei suuda nimetada ühtegi neist sõpradest. Kui selliste teadmistega sõbrad peaksid eksisteerima, siis miks pole politsei neid küsitlenud? Miks pole prokurör neid kutsunud kohtusse tunnistajateks?

Süüdistuse esitatud versioon tunnistaja 1-18 ütlustest on serveeritud sellisel kujul nagu oleks tegemist kindla informatsiooniga. Tunnistaja küsitlemine kohtus näitab aga hoopis vastupidist. Niisiis, tunnistaja väitis veel, et Arle on seotud tapmisega ja vedas relvi Leetu.

Heidame pilgu mõnedele küsimustele ja tunnistaja 1-18 poolt neile antud vastustele. Mu advokaat küll tegi seda juba, aga ma leian, et oleks oluline need üle korrata, et nende vastuste absurdus ei läheks kaotsi toimetatud kohtuprotokollides.

Küsimus: Kas relvavedu oli ühekordne protseduur?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Mis kuritegusid ajalooklubi liikmed teinud on?

Vastus: Ei tea

Küsimus: Milliseid relvi transporditi?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Palju relvi oli?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Mis linnas toimus mõrv?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Millal toimus mõrv?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kas teate, kes tapeti?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kes osales mõrvas?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Mis põhjusel toimus mõrv?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kas te kuulsite, et Imre Arakas hankis relvi?

Vastus: Ei saa sellele vastata.

Küsimus: Kas politse teab teie info allikat?

Vastus: Ei saa sellele vastata.

Kahele viimasele küsimusele vastamine ei paljastaks kuidagi tunnistaja isikut, aga ometi ta hämab neile vastates. Niisiis on näha, et sisukatele küsimustele see tunnistaja 1-18 vastuseid ei tea. Jääbki järele ainult jutt, mida ta on teadmata kellelt kuulnud ja tema labiilne arvamus.

Tunnistaja 2-18 andis oma ütlused politseile 2018- nenda aasta aprilli samal päeval, mil tunnistaja 1-18. See juhtus kolm kuud peale meie vahistamist. Tunnistaja küsitlus kestis kaks tundi ja viisteist minutit. Kogu sellest vestlusest on toimikusse saadud mõned laused. Sellegi tunnistaja küsitlemisest kohtus tuleb välja, et tal puuduvad otsesed teadmised nendest kuritegudest ning ta räägib edasi kellegi teise juttu. Mitmes lüli on see isik kuulujutuahelas, jääb meil teadmata. Tundub niimoodi, et anonüümsus on antud sellele ja teistele temataoliste tunnistajatele mitte niivõrd nende kaitseks, kuivõrd varjamaks nende juttude allikate ebaadekvaatsust. Vaatamata sellele tuleb neid inimesi küsitledes üht-teist pinnale.

Võtame vaatluse alla, mida see tunnistaja 2-18 rääkis ja kuidas ta vastas kohtus esitatud küsimustele. Tsiteerin süüdistust: Tunnistaja 2-18, kelle suhtes on rakendatav anonüümsus tunnistas, et Deimantas Bugaviciuse mõrva sooritasid Arle Aud ja Erik Ehvert, kes on eestlased- Bugaviciust tulistas püstolist Arle ja tema relv kiilus kinni. Mõrvamise ajal oli Arle Aud koos Erik Ehvertiga.

Süüdistuse versioon kõlab üsna veenvalt. Kas pole nii? Võrdleme neid ütlusi nüüd aga jutuga, mida rääkis tunnistaja kohtusaalis. See küsitlus on oluline avalikkuse ette tuua, sest anonüümsete tunnistajatega istungid olid kinnised.

Küsimus: Mitu relva kasutati kuriteos?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Mis relv see oli?

Vastus : Ei tea.

Küsimus: Kust relvad pärinesid?

Vastus: Ei tea:

Küsimus: Mis on mõrva põhjus?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kas teil on infot, kes võiksid veel selle kuriteoga seotud olla?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kas ta teab Bugaviciuse tuttavaid?

Vastus: Ei saa sellele küsimusele vastata.

Küsimus: Kas ta teab põhjust, mis relvaga täpselt juhtus?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Milline relv see oli?

Vastus Ei tea.

Küsimus: Kas relval oli summuti?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kes viibisid sündmuskohal?

Vastus : Ei tea-

Küsimus: Kus ja kuidas tapeti Bugavicius? Autos, korteris või tänaval?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kus toimus teie ülekuulamine?

Vastus: Ei saa sellel küsimusele vastata, sest see paljastaks mu isiku

Küsimus: Kas ülekuulamine toimus Eesti või Leedus?

Vastus: Ei saa sellele vastata.

See on äärmiselt huvitav, et tunnistaja 2-18 viimasele kahele küsimusele nii vastab. Nimelt on informatsioon ülekuulamise paiga, milleks on politseijaoskond Vilniuses, kohta toimikus täiesti olemas ja ei paljasta kuidagi tema isikut. Siit on näha, et tunnistaja kasutab väljendit "Ma ei saa sellel vastata." suhteliselt suvaliselt ja mitte-eesmärgipäraselt. Pöörame tähelepanu veel mõnede küsimustele ja tunnistaja vastustele.

Küsimus: Kas teie ülekuulamisel osales tõlk?

Vastus: Ei

Küsimus: Mitu inimest viibis ülekuulamisel?

Vastus: Üks.

Nendest kahest vastusest saab järeldada, et leedukeelsed ütlused toimikus pole tunnistaja emakeeles räägitud sõnad, mis on kvalifitseeritud tõlgi poolt tõlgitud, vaid teda ülekuulanud uurija interpretatsioon tunnistaja võõrkeeles antud ütlustest.

Tunnistaja 2- 18-lt küsiti veel järgmist.

Küsimus: Miks on nii, et 1 tund ja 45 minutit kestnud ülekuulamisest on toimikus kirjas vaid 2-3 lauset?

Vastus: Ei saa sellele küsimusele vastata.

Küsimus: Kellelt on pärit teie info?

Vastus: Ei saa sellel vastata.

Küsimus: Kas info on meediast?

Vastus: Ei.

Küsimus: Kas info on teistest allikatest?

Vastus: Ei saa sellele vastata.

Küsimus: Kas ja millisesse grupeeringusse Ehvert ja Arle kuuluvad?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kas Imre Arakast oled kuulnud?

Vastus: Ei saa sellele vastata.

Küsimus: Kas teate Ehverti rollist kuriteos?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kuidas saabuti kuriteopaigale?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kus mõrv toimus?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kas teate Agurkini grupeeringu liikmeid?

Vastus: Ei saa sellele vastata.

Küsimus: Mis relvast tulistati?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Kust olid relvad pärit?

Vastus: Ei tea.

Küsimus: Mis moodi olete te ise seotud mõrvaga?

Vastus: Ei saa sellele küsimusele vastata.

Küsimus: Kas info pärineb ühest allikast?

Vastus: Ma ei saa sellele vastata.

Pange tähele, küsija ei soovinud teada saada, kes on allikas, vaid seda, mitu neid on. Tegemist on hea näitega sellest, kuidas tunnistaja proovib põhjendamatu vastuse vältimisega varjata oma tunnistuse ebausaldusväärsust. Ta ei taha valjult välja öelda, et ta ise pole selle kuulujutu algallikas.

Küsimus: Millal saite selle info osaliseks?

Vastus: Ei saa sellel küsimusele vastata.

Küsimus: Kas viibisite kuriteopaigal?

Vastus: Ei saa sellel küsimusele vastata.

Jällegi on tegu hea näitega sellest, kuidas tunnistaja üritab salapärase vastusega jätta lahtiseks võimaluse nagu tal võiks olla otseseid teadmisi sellest kuriteost. Samas peaks idioodilgi olema selge, et ta ei saanud viibida kuriteopaigal, kui ta ei tea, mis linnas see koht asub.

Küsimus: Kas te teate seda infot otseselt või kuulsite kelleltki?

Vastus: Ei saa selle küsimusele vasta.

Vastamine sellelegi küsimusele ei paljastaks kuidagi tunnistaja isikut. Küll aga võiks kinnitada, et ta on kuulujuttude levitaja, mitte tunnistaja.

Küsimus: Millal te esmakordselt kuulsite nime Bugavicius?

Vastus: Ei saa sellele vastata.

Küsimus: Kas tunnete Zabahidzet?

Vastus: Ei saa sellele vastata.

Siin ei näe ma mingit muud põhjust salatsemiseks, kui et ta tundis Bugaviciust ja tunneb Zabahidzet. Kas keegi oskab öelda muu põhjuse nende küsimuste ignoreerimiseks?

Üldine hinnang taolistele ütlustele saab olla ainult järgmine: Tunnistaja väidab teadvat infot, mida, kui see oleks tõsi, võiks teada ainult kuriteopaigal viibinud isik. Samas ei oska ta vastata ühelegi küsimusele, millele vastuseid kuriteopaigal olnud isik kindlasti teadma peaks.

Fakt on see, et ei eksisteeri ühtegi tõendit, mis kinnitaks selle ja teiste anonüümsete tunnistajate ütlusi meile süükspandavate kuritegude kohta. Neid tõendeid ei saagi olla, sest me pole neid kuritegusid teinud.

Anonüümne tunnistaja 4-18 kinnitab, et ta ei tea midagi Bugaviciuse mõrvast. Ta väidab, et mina olen vedanud relvi Leedu Vabariiki leedulaste palvel. Kelle palvel, seda ta öelda ei oska. Ta ei tea, millistest relvadest käib jutt. Ta ei tea, millal väidetav relvavedu

toimus. Tema ütlusi ei toeta mitte ükski asitõend nagu juba tavaks on saanud selle süüdistuse puhul. Lisaks on see tunnistus otseses vastuolus tunnistaja 1-18 väidetega, et relvi vedas Arle.

Äärmiselt kahtlustäratav on tunnistaja 4-18 antud info, kus ta väidab, et olen reisinud Leetu lennuki ja bussiga ning rentisin siin autosid. Ma pole oma reisimisi kunagi varjanud ja rääkisin nende põhjustest oma ütlustes. Küll aga jääb arusaamatuks, kuidas saab tal olla ligipääs sellistele reisiinfot puudutavatele andmebaasidele. Ta ise kinnitas, et tal pole kontakte sellistes firmades. Taoliste andmete on ligipääs politseitöötajatel, aga mitte tavakodanikel.

Tunnistaja 4-18 küsitlus politseijaoskonnas kestis üle ühe tunni, mille tulemusena saadi paberile viis lauset. Arvestades asjaolusid, et tunnistaja valduses on informatsioon, mida ta suure tõenäosusega sai teada saada ainult politsei käest, oleks mõistlik kahtlustada, et selle ühe tunnise küsitluse jooksul instrueeriti seda tunnistajat andma ütlusi, mis sobiksid süüdistusega.

Seda paistab kinnitavat tõsiasi, et et aastaid hiljem kordas tunnistaja sõna-sõnalt oma toimikus olevaid ütlusi. See ei ole usutav, et kahe ja poole aastase vahega ei muutu ükski sõna või sõnadejärjekord inimese ütlustes. Jääb vaid üle järeldada, et see isik luges oma tunnistuse paberilt maha. Tekib taas õigustatud küsimus - millised motiivid on sellel tunnistajal nende lugude levitamiseks ning milliseid mõjutusvahendeid on prokuratuur kasutanud selle tunnistaja mõjutamiseks? Kas on jälle käiku lastud kuulsad garantiid, soodustused ja teened, millest Hr. Tulisevski oma kõnes räägib?

Peale selle on tunnistaja 4-18 ütlustes üüratu vastuolu, mis ei mahu kuidagi inimhõimustesse. Ta väitis, et sai tunnistuses antava info osaliseks 2018-nenda aasta alguses, peale meie vahistamist. Muide ta ei mäleta millal. Paralleelselt ta väidab, et sai mu nime esmakordselt teada meediaväljaannetest. Tasub mainida, et esimest korda ilmusid minu ja Arle nimed ajakirjanduses 2018-st aasta septembris. Kuidas on võimalik, et ta andis minu kohta ütlusi 2018-nenda aasta aprillis, kui ta oma enda kohtus lausunud sõnade järgi ei saanud mu nime selleks hetkeks kuulnudki olla?

Kuidas sai kohus mulle anonüümsete tunnistajate ütluste põhjal anda sanktsiooni veebruaris 2018, kui need ütlused tunnistajate enda sõnade järgi anti aprillis? Kas Leedu saab tõesti tunnistusi sellisel huvitaval viisil ette tellida? Kõik see näitab ühte - prokuratuuri poolne võltsimine, valeandmete esitamine ja protsessis osalejate ning meediaga manipuleerimine paistab selgelt välja. Sokeeriv on see, et lugupeetud kohtukoosseis suhtub sellesse üsna tolerantselt.

Tunnistaja Evaldas Prokopjevas, elukutseline vanglainformaator, annab samuti tunnistusi kuulujutu tasandil. Ta räägib jutte, mida ta väidab olevat kuulnud teistelt inimestelt, enamasti kinnipeetavatelt. Tema tunnistused käivad isikute kohta, kes selles kohtuasjas ei osale. Nagu juba tavaks on saanud, ei ole politsei ega kohus küsitlenud neid isikuid, kelle käest väidab Prokopjevas olevat neid lugusid kuulnud. Ikka ja jälle kordub see käitumismuster ning see näitab, et politsei ja kohus pole märkimisväärselt huvitatud tõe väljaselgitamisest ning lepivad teise või kolmanda ringi kuulujuttudega, mida esitatakse

kohtus kui tõendeid ja tunnistusi. Kuulujutt ja tunnistus ei ole sünonüümid ning tunnistus ei ole tõend. Eelmises lauses mainitud terminoloogiast arusaamine peaks olema jõukohane igapähele, kes on sellises ametis, kus nad teiste inimeste saatuste üle otsustavad.

Päris põnev lugu on ka tunnistaja Jaskowskiga. Ta ei lausu ühtegi sõna meie, süüdistatavate, kohta. Tema ütlused käivad suurelt osalt Sergei Beglikase aadressil. Beglik on mulle tundmatu isik, kes on meie süüdistuses tembeldatud Bugaviciuse mõrva organiseerijaks. Kui ma olen õigesti aru saanud, siis Leedu pole tegelikkuses tema suhtes isegi vahistamisorderit väljastanud. See aga ei sega prokuröri tema isikuga seoses meie süüdistusse pööraseid väiteid tegemast. Ka Jaskowski ei räägi mitte midagi nendest kuritegudest, mis selles protsessis arutluse all on.

Eriti torkas Jaskowski küsitlemise puhul silma see, kuidas tema kõrval istuv Poola prokurör üritas püüdliselt mingitest dokumentidest valida tunnistaja eest välja Baika foto tuvastamiseks. Tuvastamist muidugi ei toimunud, sest need isikud selgelt üksteist ei tunne. Küll aga iseloomustas taoline tragikoomiline stseen ilmekalt, milliseid meetodeid õiguskaitse organid kasutavad töötulemuste saavutamiseks.

Kõige eelpool räägitu valguses on hämmastav kuulda, kuidas prokurör ütleb oma lõpukõnes, et üksikasjalik uurimine on lõppenud. Juba see lühike lause sisaldab kahte ebatõde.

Esiteks ei ole kõnealune uurimine tegelikult läbi. On hulk inimesi, keda kahtlustatakse selles kuriteos ja kelle võimalikku osalust nendes kuritegudes endiselt uuritakse. Ometi lisatakse neid isikuid puudutavad prokuröri arvamused meie süüdistusse kui faktid. Kaks neist inimestest (Tuuksam ja Gordonas), nagu mainisin juba varem, on kaitsjoni vastu vabastatud. Kui uurimine oleks lõppenud, siis oleks eeldatavasti kahtlusalustele süüdistus esitatud. Seda aga juhtunud pole. Taas vastanduvad Hr. prokuröri sõnad tema tegudele.

Teiseks ei ole see kuuendat aasta kestev uurimine üldsegi üksikasjalik, vaid hoopis pinnapealne. Seda nätab asjaolu, et politsei pole näinud vaeva potentsiaalsete reaalselt tunnistajate otsimisega, on seda lausa vältinud, ja rahuldub kõlakate levitajatega, kellega nad oma suva järgi manipuleerida saavad. Küsitleti sadu inimesi, aga mitte ühtegi neist, kelle käest informatorid ja niinimetatud tunnistajad oma väidetavaid lugusid kuulnud on. Erandiks on Sabinicuse küsitlemine, aga see oli kohtu, mitte prokuratuuri ja politsei poolne initsiatiiv.

Sisukas töö on asendatud ähvarduste ja äraostmiste teel saavutatud tulemustega. Paraku mõjuvad sellised meetodid ainult süüdiolivatele inimestele. Pole sellist summat, mis paneks mind teiste kohta valet vanduma ning pole sellist ähvardust, mis paneks mind omaks võtma kuritegusid, mida ma teinud pole. Sellest on prokuratuuri esindaja teinud järelduse, et me oleme eriti oskuslikud ja psühholoogiliselt hästi ettevalmistunud kurjategijad. Kusjuures süüdistaja põhjendab seda väidet sellega, et puuduvad asitõendid ja me ei võta süüd omaks.

Sarnasel viisil teevad järeldusi ka politseitöötajad. Toimikust võib lugeda, kuidas politsei väidab nagu oleksin ma uurimise algusjärgus toimunud ligi kahekümmel ilma advokaadi ja tõlgita ülekuulamisel üritanud väljaselgitada politsei töömeetodeid. Iga kord, kui sellised psühhoterroristlikud ülekuulamised toimusid, protesteerisin ma tungivalt nende vastu. Proteste esitasin ka advokaadi kaudu kohtule. Kas nii käitub isik, kes on huvitatud sellest, et politseilt maksimaalselt infot välja pigistada? Mind sunniti osalema neil mitteametlikel ülekuulamistel, kus mulle avaldati survet ja anti pidevalt mõista, et pean andma tunnistusi olukordade ja inimeste kohta, millest ja kellest ei tea ma midagi kuritegelikku. Kuna mul puudus valik nendel küsitlustel mitte osaleda, siis soovisin ma praktiseerida oma õigust tutvuda vahistamise alustega, mis on iga kahtlusaluse õigus seaduse järgi. Seda õigust tutvustas mulle kohtunik esimeses sanktsioonikohtus. Niisiis, tõlgendab politsei minu, kui tollil hetkel kahtlusaluse, soovi tutvuda oma vahistamise alustega, kui kurikavalat katset saada informatsiooni politse töömeetodite kohta. Kui keegi üldse, siis õiguskaitseorganite töötajad ei tohiks sülitada seaduste peale, millised need ka ei oleks.

Prokurör lausub veel oma kõnes, et inimõiguste vabadusepiirid lõpevad siis, kui keegi teeb kahju inimestele või riigile. Õige on sellest lausest see, et kahtlustatavalt või süüdistatavalt saab tõepoolest ära võtta vabaduse. Küll aga ei saa neilt röövida nende õiguseid - näiteks õigust ausale ja seaduspärasele kohtupidamisele, õigust kvaliteetsele tõlgile, kui nad on välismaalased, õigust kutsuda kohtusse tunnistajaid, õigust avalikule kohtupidamisele, õigust vabalt valitud advokaadile, õigust süütuse presumptsioonile. Kõigi nende õiguste vastu on selle kohtuprotsessi raames ühel või teisel hetkel eksitud.

Inimese põhiõigused ei ole nagu taskurätik või rahakott, mille saab kelleltki ära võtta või ajutiselt kaotada. Inimese õiguste rikkumine ainult selle pärast, et mõni prokurör nii otsustab, ei ole ühe indiviidi vastu suunatud akt. See on tegu demokraatlike põhiväärtuste vastu, millel tsiviliseeritud süsteem on üles ehitatud. Nii käitudes tõstab süüdistaja end kõrgemale süsteemist, mida ta teenima peaks. Kõrgemale baasväärtustest, millel see süsteem tugineb.

Hr. Tulisevski kõneleb, et me pole esitanud andmeid, mis tõestaks, et me pole toime pannud seda kuritegu. Kohtus oma süütuse tõestamine ei ole süüdistatava kohustus. Jah, ma viibisin 2015-nenda aasta sügisel regulaarselt tööasjus Leedus ning pole seda kunagi varjanud. Kahjuks kohtusin ma Vilniuses ja Kaunases enamus inimestega ühe või kaks korda, võõraste inimestega. Kui isegi meedias kutsuda üles neid inimesi esile tulema, siis kahtlen väga, kas nad soovivad tulla osalema selles protsessis, isiku kaitseks, kelle kohta on ajakirjandus mitu aastat õuduslugusid kirjutanud. Kuna ma pole elanud kuritegelikku elu, siis ei käi ma ka mööda ilma ringi mõttega, kas mul on igaks ajahetkeks alibi või mitte.

Äärmiselt huvitav on prokuröri soovitus kohtule, hinnata tõendeid oma sisemise veendumuse järgi. Ent kas iseseisvalt mõtlev inimene ei peaks käituma vastupidi? Nimelt laskma sisemisel veendumusel kujuneda tõenditest. Mille põhjal peaks kohus jõudma sisemise veendumuseni tõendamata küsimuses?

Süüdistaja tahab, et kõik usuksid meie isikute ümber korraldatud meediapalagani ja tema kirjutatud süüdistusakte. Jah, neid on kaks ja Hr. Tulisevski tsiteerib oma suva järgi usinasti nii üht kui teist. Tal on peaaegu poolteist aastat aega olnud, et selle kohtuprotsessi vältel esitada tõendeid, mis kinnitaks seda detailset pilti kuritegudest, mida ta meile omistada proovib, kuid ta pole siiani jõudnud oma väidete tõestamiseni. Selle asemel laamendab ta sõnodega nagu objektiivne, kategooriline ja loogiline, justkui ei teaks nende tähendust. Ta ei tõesta, vaid proovib subjektiivselt põhjendada, miks on esitatud tõendid kaudsed. Ütleb ta ju isegi oma kõnes, et otsesed tõendid meie vastu puuduvad. Kuidas saakski neid olla, kui me pole kõnealuseid kuritegusid toime pannud. Julgen loota, et lugupeetud ja kõrgelt haritud kohtukoosseis on sõltumatu ja ei vaja prokuröri juhtnööre selleks, kuidas hinnata tõendeid, nende puudumist ja kriminaalasja üldisemalt.

Ma tahaks teha lühikese ülevaate sellest, kuidas süüdistaja moonutab oma äranägemise järgi tunnistajate ütlusi ning teeb nendest meelevaldseid järeldusi. Selline verbaalne võltsimine on ausalt öeldes veidi üllatav, sest originaalsed ütlused on olemas istungite helisalvestustel ja redigeeritud kujul kohtuprotokollides. Seetõttu on imelihtne kontrollida, et prokuröri interpreteeringud ei vasta reaalselt kohtusaalis räägitule. Täpselt sama moodi saab neid ebakõlasid kontrollida toimiku uurimismaterjalidest. Miks on vaja täiskasvanud mehel rääkida selliseid koolipoisi valesid, mis kahe minutiga välja tulevad? Kahtlustan, et ta soovib selle kohtuasjaga kompenseerida oma tegemata tööd ja luua vundament tuleviku kohtusaagadeks ja talle pole seejuures oluline, keda ta selle tegevuse käigus jalgade alla trambib - süütuid või süüdlaseid.

Toon mõned näited süüdistaja poolt räägitust:

- Järgnev ei puuduta küll meie isikuid, aga iseloomustab hästi prokuröri kõnestiili. Ta väitis, et Zabahidze ütlustest tuleb välja Begliku seotus kuritegeliku organisatsiooniga. Tegelikult ütles Zabahidze, et ei tea Beglikut.
- Veel ütles süüdistaja nagu oleks Zabahidze rääkinud, et Kanys on Sabinicuse kaudu seotud Eesti palgamõrvaritega. Ka midagi sellist pole Zabahidze kunagi rääkinud. Ta hoopis tunnistas, et kuulis peale meie vahistamist, kusjuures ta ei mäleta millal, "Mega" spordiklubi riietusruumis kedagi rääkimas nagu oleks Bugaviciuse mõrva taga eestlased. Mäletate, jutt käib samast mehest, keda kohus ei lubanud meil tunnistajaks kutsuda, sest see ei pidanud olema oluline. Reaalselt ütles Zabahidze, et ta ei oska Bugaviciuse mõrva kohta mingit konkreetset infot anda. Tõsi, ta lausus et kahtlustab, et selle taga seisab Kanys. Nagu näete, on süüdistaja jälle oma soovmõtlemise ja fantaasia tööle pannud ning omistab tunnistajatele sõnu, mis nende suust kunagi kõlanud pole.
- Identne situatsioon on Pajaulyse ütluste tõlgendamisega. Prokurör lausus, et Pajaulys ütles meediakajastuse kohta, et need on nende eestlased ja tegi järelduse, et süüalused ja Tuuksam on seotud. Kas tõesti ainult mina märkasin, et midagi sellist Pajaulys kohtus ei rääkinud ning taolist järeldust ta ei teinud. Tema tunnistus käis Sabinicuse väidetavate sõnade kohta. Hr. Tulisevski on jultumuse ja elava kujutlusvõime abiga moonutanud Pajaulyse ütlused

tunnistuseks, mis peaks sobima süüdistusega. Tuletan kõigile kuulajatele meelde, et Sabinicus tunnistas, et ta pole kunagi midagi sellist rääkinud.

Tasub veel mainida, et meil puudub ülevaade sellest, milline nägi välja Pajaulyse algne küsitlus. Toimikus selle kohta andmed puuduvad. Ta on niiöelda üllatustunnistaja, kes sisuliselt ilma pikema etteteatamiseta ilmus lihtsalt kohtusaali. Sellise käiguga võeti süüdistatavatelt ja nende kaitsjatelt ära võimalus valmistuda ette tunnistaja küsitlemiseks. Millega seoses läks politsei jutt, hoopis muudes asjades süüdistatava Pajaulysega, sujuvalt üle meie kohtuasja peale? Seda ei saa me vist kunagi teada. Igal juhul jääb mulje, et sellele kohtuprotsessile eelnev ja seda saatev meediatsirkus on andnud rohelise tule kõikvõimalikele õnnetutele kurjategijatele, kes siia teiste inimeste väidetavaid jutte edasirääkima tulles, saavad prokuratuuri soosiva kohtlemise osaliseks.

Lõpukõne ei tohi seaduse järgi tugineda tõenditel, mis kohtusaalis ei kõlanud. Sellest tulenevalt ei ole asjakohane ka kohtusaalis rääkida kuritegudest, mis ei ole antud ajas arutluse all. Siia alla kvalifitseeruvad kõik need jutud narkoõrist, organiseeritud kuritegevusest ja Zabahidze mõrvakatsest. Viimast prokurör kord nimetab meile süükspandavate kuritegudega seotuks, kord jälle mitte. Kuidas talle parajasti sobivam tundub. Rõhutan veelkord, et eelpool mainitud kuritegudes pole meile süüdistust ega isegi kahtlustust esitatud.

Süüdistaja ütleb oma lõpukõnes, et ta tugineb Mikk Toome ütlustele. Mikk Toome ütlusi pole toimikus ja neid ei loetud ette kohtus. Meie kaitsjad palusid, et need ütlused avalikustataks, aga seda ei tehtud. Sellest ei saa järeldada muud, kui et neil ütlustel pole midagi pakkuda antud kohtu-uurimisele. Ometi ei takista miski Hr. Tulisevskit serveerimast neid ütlusi kui tõestuseid meie vastu. Kui võtta arvesse, et Hr. süüdistaja moonutab äratundmatuseni paberil trükitud ja helisalvestustel olevaid ütlusi, siis võib vaid ette kujutada, mis ta teeb tunnistustega, mida keegi näinudki pole.

Prokurör väidab, et oleme kasutanud kodeeritud telefone salajase side pidamiseks ent kellelki meist pole taolisi telefone leitud. Kui toimus minu kodu läbiotsimine, siis ma andsin politseitöötajatel oma telefoni ja arvuti paroolid, näitamaks, et minu suhtlustes pole midagi kuritegelikku ning mul ei ole midagi varjata. Ka Hispaanias suhtlen alati kohaliku kogukonna liikmetega oma isikliku telefoni pealt. Väiksemagi soovi korral konspireerida, oleks sellist suhtlust imelihtne varjata, aga selleks pole olnud põhjust. Isiklikult telefonilt suhtlemist Tuuksami ja Arakaga esitatakse tõendina minu vastu. Niisiis faktid näitavad, et ma ei ole salajast sidet pidanud ega konspireerinud, aga see ei sega Hr. süüdistajat seda enesekindlalt toonil kohtus väitmast. Tema sõnad vastanduvad tema enda poolt süüdistuses kirjutatule. Selliselt käituv inimene ei kõlbaks ju tunnistajaks. Miskipärast prokuröride puhul sellised kriteeriumid ei kehti. Üleüldse on on Hr. Tulisevski valede ja väljamõeldiste ahelast jäänud, vaatamata kohtuprotokollides esinevatele ebatäpsustele, toimikudokumentidesse ja kohtuistungil helisalvestustele maha niivõrd mahukas jälg, et sellest jätkuiks pikaks ajaks juuratudengitele näideteks sellest, kuidas õigusemõistmine ei tohi välja näha.

Jätkan värskelträägitud teemal Karolis Satinskase võtmes. Hr. Tulisevski väidab nagu oleks keegi Lysenko öelnud Satinskasele, et on olemas mõrvarid, kes teevad soud

mõõkadega. Veel ütleb prokurör, et Satinskas rääkis Eesti mõrvaritest. Satinskas ei rääkinud midagi sellist. Sarnase info tiris temast suunava küsimusega välja prokurör. Pange tähele, kui prokurör parajast eriti jultunult valetab, siis jätab ta mainimata toimiku kõitenumbri ja leheküljed, kus taolise tunnistaja ütlused kirjas peaks olema. Veider on see, et süüdistaja endiselt sonib Satinskase 2016-nenda aasta relvaveost. Jättis ta ju selle välja värskemast muudetud süüdistusest, kus ta oma käega kirjutab, et relvad käitlemise asjaolud on uurimise käigus tuvastamata. Kõigele lisaks on juba algsed, prokuröri jutust erinevad, Satinskase ütlused suuresti Lysenko sõnade kohta. Lysenko aga, nagu sellel kohtuprotsessil juba kombeks on saanud, on hoopiski ülekuulamata.

Üks asi, millega saab ehk süüdistajaga ühel meelel olla, on see, et Satinskast ei pruugi ilmtingimata teha valetajaks asjaolu, et ta eksis väidetava relvaveo kuupäevaga ja aastaga. Teoreetiliselt võis ta ju eksida, sest eksimine on inimlik. Küll aga näitab see, et algses süüdistuses kirjutatud info relvade veo kohta ei ole korrektne ning ei peegelda objektiivset reaalsust. Sellest hoolimata eksitas süüdistaja seda infot ette kandes kuude kaupa kohut.

Kui prokurör ütleb, et Satinskase sõnad on objektiivsed ja usaldusväärsed, siis peaks olema usaldusväärne tema poolt kohtus öeldu, et ta ei tea midagi Bugaviciuse mõrvast, ega sellest, et meie oleksime seotud meile süükspandavate kuritegudega.

Minu jaoks on müsteerium see, kuidas Hr. Tulisevski poolt räägitav valede hulga kasv, ei paista paradoksaalsel kombel kahandavat põrmugi tema sõnade autoriteeti.

- Võtame või väite, et ma lubasin Arlele kasutada enda korterit Toom-Kuninga tänaval. Toom-Kuninga tänav korter pole mulle kunagi kuulunud. Ülevaade minu varast on olemas toimikus ning kõnealune korter sinna nimistusse ei kuulu. Olen olnud selles korteris kunagi üüriline ja sellepärast teadsin ka Arlele seda soovitada. Kui see poleks nii, siis esitaks prokurör kindlast kohtule kinnisvararegistri andmed selle kohta, et korter kuulub mulle. Sellist infot pole aga võimalik esitada, sest ei ole tõsi.

- Hispaania politsei jälitustegevusest on toimikus minu kohta kaks fakt. Üks neist on see, et ma einestasin 2017-nendal aastal koos Imre Arakasega, tema pereliikmetega ja veel paari tuttavaga restoranis. Teine fakt, et kohtusin Mikk Toomega 2017-nendal aastal Barcelonas kohvikus. Nendest andmetest ei saa järeldada midagi muud, kui et ma tunnen neid inimesi. Kindlasti ei tõesta see info minu seotust mõrvaga, relvade käitlemisega ega vara hävitamisega 2015-nendal aastal Leedu Vabariigis.

- Prokurör väidab veel, et on tuvastatud sidemed Arle ja Baika ning Toome ja Baika vahel, aga ta unustab rääkimata, kuidas need absurdsed järeldused tehtud on. Ma olen valmis kasvõi kõne ajutiselt katkestama, et anda Hr. Tulisevskile võimalus vastutada oma sõnade eest ja lausuda praegu - kus on toimikus tõendid nende suhete kohta? Kes tunnistas kohtus nende suhete kohta? Ärge ükski kord ajage udujuttu, vaid nimetage konkreetsed faktid, mis teie sõnu kinnitavad. Ei saa ju olla nii, et süüdistaja peab end privileeritus isikuks, kellel on õigus kõiges kahelda ja alusetuid süüdistusi levitada, ise seejuures olles täielikult vabastatud kohustusest oma sõnade eest vastutada. Häbilugu, et ta sellise palaganitegemisega auväärt kohust solvab.

- Hr. Tulisevski väide, et olen kunagi läbinud ajateenistuse, kuulunud Kaitseliitu ja tegelen vehklemisega ajalooklubis, peaks olema kuidagi eelduseks sellele, et olen palgamõrvar, pole muud kui absurdne. Ajateenistuses on Eestis kohustuslik. Olin seal üle kahekümne aasta tagasi, mis tähendab, et teist samapalju aega on möödas ajast, mil ma ühte konkreetset relva käsitsesin. Relvade kasutamine ei ole nagu jalgrattasõit, mille puhul, õppides ükskord ühte kasutama, oskad elu lõpuni kõiki kasutada. Selle kriteeriumi järgi kvalifitseerub mõrvariks iga eestisoost mees, kes 18-nendaks eluaastaks pole kriminaalselt karistatud või tõsiste tervisehäiretega.

Toimikus on ametlik kiri Kaitseliidu kõrgemalt ohvitserilt, mis kinnitab et mulle pole mingit relvastusealast väljaõpet tehtud ja relvi pole mulle väljastatud. Äkki proovitakse siin kohtusaalis ka lugupeetud ohvitserist valetaja teha, sest tema jutt ei sobi kokku süüdistusega. Prokuröri väide Arle kuulumisest Kaitseliitu on lausvale. Rühmaliikmete nimekiri on toimikus täitsa olemas ja pole selles ei Arlet ega Arakat. Viimane tunnistas, et kuulus sellesse organisatsiooni üle 25-e aasta tagasi.

Ajalooklubist rääkisin ma selles kõnes juba enne pikemalt. Tasub veel korrata, et lihtsalt kahetsusväärne on see, kuidas meie advokaatidel on takistatud esitada kohtule dokumente ja kutsuda tunnistajat, kes esitaks teile ausa pildi sellest, mida see klubi endast kujutab ning kes oleks saanud rääkida sellest, kui põhjaliku töö tegi eesti politse klubiliikmete tegevuse ja tausta uurimisel, leidmata ühtegi jälge kuritegevusest.

Kujutage ette minu hämmastust, kui minu kohtus küsitlemise päeval 3-ndal detsembril 2020, esitas lugupeetud kohtunik mulle ainult ühe küsimuse ja see puudutas just nimelt ajalooklubi "Nordburg" Kohtuniku enda sõnade järgi ei pidanud see ju oluline teema olema.

Tahaksin peatuda järeldustel, mis süüdistaja tegi Arina Lomakina ütluste kohta. Eriti torkas silma see, kuidas prokurör väitis, et Lomakin ütles nagu läheks Gordonas saadetud sõnumites kirjutatu kokku ajaleheartiklitega, mis on kirjutatud Ehverti ja Grabbi kohta. Midagi sellist Lomakina ei lausunud. Miks ei tsiteeri Hr. Tulisevski tunnistajat? Eks ikka sellepärast, et taolisi sõnu pole Lomakina suust kunagi kõlanud.

Nii Pajaulyse kui Lomakina ütluste tõlgendamisel toob Hr. Süüdistaja sisse võrdluse ajaleheartiklitega. See näitab hästi, miks oli prokuröril vaja manipuleerida uudistenäljase meediaga juba ammu enne kohtuprotsessi algust ja süüdistuse esitamist. Nimelt üritab ta nii oma palavikulises ajus loodud väljamõeldistega luua meedia kaudu seose meie isikute ja tunnistajate ütluste vahel. Nende tunnistajate, kes tegelikult meie kohta mitte kui midagi ei räägi.

Jutud Sabiniciuse ja Satinskase mõrvakatsetest on kõlanud selle kohtuprotsessi raames ainult mõne lausega ja jääb täiesti arusaamatuks, kuidas neid juhtumeid üritatakse siduda meie süüdistusega. Näiteks ütles prokuratuuri kutsutud tunnistaja Pajaulys, et on kuulnud nagu oleks Sabinicuse mõrvakatse taga Bugaviciuse isa. Arvan, et see on idiotlik jutt ent ometi, prokuratuuri tunnistaja ütlused lähevad otseselt vastuollu süüdistaja enda lõpukõnes räägitud sõnadega.

Satinskase tapmiskatse asjaoludest ei tea keegi selles kohtus osalejatest midagi. Selle kohta on esitatud null informatsiooni. Üks asi, mida saab sellest juhtumist kindlast järeldada, on see, et meie ei saa sellega kuidagi seotud olla, sest kui ma sain õigesti aru, siis antud intsident toimus ajal, kui Mina, Arle ja Baika viibisime kinnipidamisasutustes ja isolatsioonis.

Soovin teha veel tähelepanekuid selle kohta, mida süüdistaja nimetab kuriteo kronoloogiaks. Tema poolt räägitud väited kuriteo motiivi kohta, kokkulepetest rollide jaotamisel ja Renault Megane`ist ei kannata elementaarsematki kriitikat. Tõestamise asemel tsiteerib ta lihtsalt süüdistust, mis on juba algselt tema enda ja uurija Razauskase mõttetöö vili ning ei vasta tegelikkusele. Teksti papagoina üle korrutamine ei muuda seal esinevaid seisukohti kõige vähemalgi määral tõsemaks.

Võtame või näite, kuidas Hr. Tulisevski üritab Prantsusmaalt varastatud Renault Megane`i siduda Baika ja Bolgovasega. Seda seost peaks justkui kinnitama see, et prantsuse politseil oli teooria nagu seisaks selle varguse taga leedulased. Arvestades, et et selle sõiduki põlenud vrakk leiti Kaunase linnast, annab ehk tõesti alust nii arvata, aga see ei tõesta mitte kuidagi, et selle varguse oleksid organiseerinud Baika või Bolgovas. Nende nimed ei esine kordagi mitmeköitelises prantsuse õiguskaitseorganite uurimismaterjalides. Potentsiaalseteks kahtlusalusteks on neis dokumentides hoopis muud isikud, aga ka nendest pole kellelegi kahtlustust ega süüdistust esitatud. Sellest järeldub, et Renault Megane`i varastamise ja kasutamise asjaolud pole prokuratuurile teada. Seega kõik väited, mis proovivad süüdistatavaid siduda selle sõidukiga, on alusetud.

Prokuratuuri esinadaja räägib oma lõpukõnes järgmist: faktid, et kuriteos kasutati Renault Megane`i ja tulirelvi viitavad selgelt Grabbile. Iga kaine inimene, kes on toimiku materjale lugenud ja osalenud sellel kohtuprotsessil teab, et ei eksisteeri ühtegi tõendit, mis kinnitaks selle väite õigsust. Sama hästi võiks prokurör öelda, et me oleme süüdi sellepärast, et tema ütleb nii. Siinkohal oleks sobilik tsiteerida Hr. Tulisevskit ennast: " Kas võib üldse uskuda seda jama?"

Kahjuks pean ma end kordama, võttes uuesti jututeemaks Raimondas Zibase korteri. Selle korteri suhtes võtab prokurör seisukoha, mida ta nimetab ainukeseks kategooriliseks järelduseks. Seisneb see seisukoht selles nagu oleksime Mina ja Arle koos Arakasega seda korterit kasutanud enne ja pärast Bugaviciuse tapmist. Vaatame siis seda korterit puudutavaid faktilisi ja muid asjaolusi uuesti.

- 1) Sellest korterist ega sealt leitud esemetelt ei leitud ei minu ega Arle DNA-d, sõrmejälgi ega muud bioloogilist materjali.
- 2) Kast, mis asus seal korteris, leiti seoses sellega, et kõnealune korter oli 2016-nendal aastal politsei jälgimise all. See sama jälitustegevus ei tuvastanud, et meist keegi oleks kunagi viibinud selles korteris.
- 3) Kuna prokurör väidab, et kogu see uurimine on olnud põhjalik, siis oleks aus oletada, et politsei küsitles naaberkorterite elanikke, saamaks teada, kas keegi neist on meid kunagi näinud. Kui sellised tunnistajad eksisteeriks, siis oleks nende ütlused toimikus või kõlanud

kohtusaalis. Kui aga naabreid ei küsitletud, siis saab seda nimetada ainult politseipoolseks hooletuseks uurimise läbiviimisel.

4) Prokuröri katse proovida mind ja Arlet siduda Zibase korteriga, sealt leitud jope kaudu, mis peaks mõõtmelt olema paras 180-ne või 190-ne sentimeetrisele inimesele, on lausa naeruväärne. Justkui me oleksime ainukesed seda kasvu inimesed või siis ei saaks seda jopet selga panna 170-ne sentimmetrine või kahemeetrine isik. Rõhutan veelkord, et jopel ega muudel esemetel pole meie bioloogilist materjali.

5) Minu poolt renditud autode GPS- andmed, mida proovitakse innukalt minu vastu süütõenditena kasutada, ei paiguta mind selle korteri lähedale.

Kogu see info, mis puudutab autode rentimist ja Leedus viibimist ja mida ma pole kunagi eitanud, ei tõesta midagi muud peale selle, et olin 2015-nendal aastal kahe kuu vältel sageli Leedus. Nendes käikudes pole midagi konspiratiivset. Ühel juhul on Raido Jõelain mind, minu enda palvel, viinud Vilniusesse ja ühel korral olen ma sõitnud koos Arlega, Toyota Avensisega Leetu, samuti Vilniusesse. Need väited on tõesed ja tõestatavad.

Võrdluseks tasub nüüd tuua prokuröri väited, mis on selged ebatõed ning mõeldud välja ainult selleks, et panna seda jaburat süüdistust tõesemana kõlama. Toon need nüüd ükshaaval välja.

- Väide- Grabbi ja Jõelain saabusid koos, VW Phaetoniga Leetu.

See, et üks Jõelainu mitmest autost on salvestatud kusagil Via Baltica marsruudil, ei tõesta seda väidet. Täpselt sama kehtib kõigi väidete kohta sellest, et Arle on kunagi viibinud Jõelainu VW-is. See, et keegi meist on üks kord ühes Jõelainu autos viibinud, ei tähenda, et me iga kord paljureisiva Raido kõigis autodes oleksime olnud.

-Väide- Grabbi ja Ehvert lahkusid Toyota Avensisega Leedust.

See ei ole tõsi. Olin Leedus üksi ning Eestisse sõitsin ma üksi ning miski ei saa tõestada vastupidist. Arle viisin ma Vilniusesse siis, kui sõitsin autot tagastama. Kuigi toimikus on näha e-mail, kus on kirjas, et Lätis peatas meid kohalik politsei, on see vaid poolenisti tõsi. Pange tähele, tõendiks on esitatud ühe politseiniku elektronkiri teisele, mitteametlik dokument. Niisiis, meid küll peatati Läti Vabariigis, seda ma ei eita, aga seda tegid eesti politsei töötajad, kelle isikud olid mulle tol hetkel veel tundmatud. Neid samu politseinike, Kirill Karaulovit ja Siim Nazarovit nägin ma järgmine kord 2018-nendal aastal, kui nad osalesid mu vahistamisele järgnenud kodu läbiotsimisel. Miks oli politseil vaja selline esmapilgul väheoluline vale orkestreerida? Eeldatavasti sellepärast, et neil puudus luba töötada Läti territooriumil. Kui see midagi muud ei tõesta, siis seda küll, et politsei on valmis võltsima ja moonutama informatsiooni, et teha seda kasutuskõlblikuks.

-Väide- Ehvert ja Grabbi rentisid Leedus kaks autot.

Arle nime lisamine siia väitesse on täiesti meelevaldne ning tõestamatu, sest pole õige. Prokurör on seda teinud efekti loomiseks. Minu kommentaar jääb lühikeseks, sest argumenteerimata väidetele on võrdlemisi keeruline vastu vaielda.

- 2015-nendal aastal Hispaanias viibides ma tõepoolest helistasin nii Tuuksamile kui Arakale ent teen seda peaaegu alati, kui külastan Hispaania Kuningriiki. Nad on mulle tuttavad inimesed, kellega olen vahest padelit (see on tennisesarnane mäng) mänginud. või lõunatamas ja õhtust söömas käinud. Meie suhtlustes pole midagi varjamisväärset. Nagu prokurör isegi ütles, kohalikku SIM-kaarti ma Hispaanias ei ostanud. Ometi oleks väga lihtne olnud seda soovikorral teha. Siit saab teha järelduse, et mul polnud põhjust konspireerimiseks.

Prokurör ei pea loogiliseks seda, et ma hankisin endale Leedus kohaliku telefoninumbri, aga Hispaanias seda ei teinud. Esiteks olin ma Hispaanias umbes nädala, Leedus aga ligi kaks kuud. Nädalaks ajaks abonemendi hankimine ei ole märkimisväärne kokkuhoid. Kahe kuu pikkuse välismaal viibimise perioodi puhul on aga säästmise mainimist väärt. Teiseks oli mul plaanis Leedus kohtuda paljude võõraste inimestega ning neile kõigile oma isikliku numbri jagamine ei ole lihtsalt praktiline tegevus. Kui ma olen otsustanud, et ei soovi inimest tööle palgata või temaga tegemist teha, siis ei oota ma ka temalt kõnesid oma telefonile.

-Väide- Analüüs konstateerib, et abonement, millele tulid signaalid GPS seadmest, kuulub mulle.

Tegelikult näitab analüüs, et nelja päeva vältel, sellest kahekuulisest perioodist, mil ma Leedus viibisin, eksisteerivad mõned punktid, mis kattuvad Bugaviciuse liikumisega. Need moodustavad väga väikese osa kõigist käikudest, mis ma tegin Leedus. Mis puudutab mobiili, millele tulid GPS signaalid, siis need on fikseeritud sidemastide levipiirkonna järgi. Need on mitme ruutkilomeetrised territooriumid. Kohati mu renditud autod asusid ja kohati mitte, nende mastide levipiirkondades. Kaunase mõõtu linnas oleks lausa kummaline, kui mu käigud ei kattuks mõnega nendest sidemastidest. Ja miks ei ole toimikus Bugaviciuse telefoni liikumisi nende kahe kuu vältel, et näha, kui palju meie liikumised tegelikult kokku ei lange.

-Väide- 08.11.2015. sõitis Jõelainu VW Leedu suunalt tulles Toom-Kuninga tänavale, kus Arle üüris korterit.

Tegemist on jällegi ilmselge prokuröri fantaasiaviljaga. Sellest, et VW Phaetonit on pildistatud Baltikumi piiripunktides, ei saa järeldada, et see masin sõitis Tallinnasse, Toom-Kuninga tänavale. Selle vale serveerimisega üritab süüdistaja kohut eksitada ja veenda milleski, mis kunagi toimunud pole ning mis seetõttu ei ole ka tõestatav.

Peatun korraks ka telefonikõnel, mis toimus minu ja Jõelainu vahel 08.11.2015. Sellel juhul on prokurör taas toimikus oleva info tagurpidi pööranud ja võrtsitanud seda omapoolsete väljamõeldistega. Nimelt, helistas Jõelain minule, mitte mina temale nagu väitis prokurör. See fakt muudab mõttetuks süüdistaja poolt sellele kõnele antud tähenduse. Üleüldse, toimiku andmetel helistame me Jõelainuga üksteisele üle saja korra aastas. Seda nii

enne kui pärast 2015-nendat aasta. Valida neist kõnedest välja üks ning anda sellele meelevaldne tähendus on lihtsalt labane trikk, mis iseloomustab värvikalt meelegeid, millega süüdistaja üritab siin kohtus oma teooriaid läbi suruda.

Oma kõnes omistab prokurör ju Jõelainule sisuliselt rolli kuriteos ent ei kahtlustus ega süüdistust pole talle esitatud. Samane, kuid mitte identne lugu on Tuuksami ja Gordonasega, keda meie süüdistuses tembeldatakse hirmsateks gängsteriteks. Ometi vabastati nad kautsjoni vastu, ilma süüdistust esitama.

Inimese usaldusväärust näitab see, kuivõrd tema teod langevad kokku tema sõnadega. Hr. Tulisevskil on selles asjas veel palju õppida. Sellega seoses, ma kutsun Hr.süüdistajat üles kasutama võimalust kommenteerida mu kõnet ja lausuda selgesõnaliselt välja, millistel toimikulehekülgedel olev informatsioon või millised kohtus räägitud sõnad, mis ei kuulu talle endale, lükkavad ümber minu ja minu advokaadi tehtud märkused tema sõnade ja tegude kohta. Säästke ainult meie aega ja ärge tsiteeriga enda kirjutatud süüdistusi. Need süüdistused ei kujuta endast mingit tõe algdokumenti või pühakirja, mida kõik pimesi uskuma peaksid. Pealegi peaks kõigile juba praeguseks selge olema, et väidete väsimatu korrutamise ei ole sama, mis tõestamine. Minu ja loodan, et paljude teiste, arusaamise järgi ei peaks demokraatliku riigi kohtu-uurimine meenutama lasteaialaste vaidlust, kus õigus jääb sellele, kes sagedamini ja valjuhäälselt oma seisukohti välja hõikab ning kõvemini jalgadega vastu maad trambib.

Enne, kui ma lõpetan oma kõne, soovin esitada mõningad kommentaarid repliikidele, mis kõlasid süüdistaja suust peale advokaatide lõpukõnesid.

- Prokurör ütleb, et kaitsjate argumentatsioon pole põhjendatud, kujutab endast väljakeerutusi ja jutustusi, mis on selgitatud asjaandmete moonutusega ja kontekstist väljatõmmatud fraasidega. Seejuures unustab Hr. Tulisevski tuua konkreetseid näiteid, mis kinnitaks tema väiteid. Samas kui advokaatide ja süüdistatavate kõnedes esineb hulganisti näiteid sellest, kuidas prokurör praktiseerib korduvalt, lausa süstemaatiliselt, neid samu tegevusi, mida ta teistele ette heidab.

- Kohtuasjade eraldamist ei saa süüdistaja sõnade järgi pidada tõsiseks protsessirikkumiseks. Ta väidab, et selline eraldamine põhjustab ebamugavust talle ja kohtule, aga mitte süüdistatavatele.

See võiks tõesti nii olla, kui Hr.Tulisevski ei oleks meie süüdistusse kirjutanud ja selle kohtuprotsessi raames esitanud massiliselt seisukohti ja väiteid, mis kuuluvad eraldatud uurimisse ja on seetõttu meile ja kohtule kontrollimatud, tõestamata ning tervikuna läbiuurimata.

-Süüdistaja toob kohtuasja eraldamise põhjuseks selle, et kahtlusalused pole Leedu õigussüsteemile kättesaadavad. Ent miks neid ei vahistatud 2018-nenda aasta jaanuaris nagu mind ja Arlet, kui tõesti usuti, et nendeks kahtlusteks on alust? Kui ma õigesti aru sain, siis kõnealused isikud kadusid politsei vaateväljast üle aasta aja peale meie vahistamist. Niisiis on kohtuasjade eraldamine politsei ebapädeva tegevuse otsene tagajärg.

Need aga, kes lõpuks vahistati, nagu Tuuksam ja Gordonas on praeguseks juba vabastatud ilma süüdistust esitamata. Hr. Tulisevski isegi tunnistas oma repliikides, et Tuuksamil ja Gordonasel pole seost meile süükspandavate kuritegudega. Selle repliigiga süüdistaja kinnitab, et ta on esitanud meie süüdistuses eksitavat, kui mitte öelda valet informatsiooni.

- Minu suureks üllatuseks soiub prokurör endiselt salajastest sidevahenditest. Meie käest pole taolisi kodeeritud telefone leitud ning kogu uurimise jooksul pole tuvastatud, et oleksime selliseid telefone kunagi kasutanud. Sama ei saa öelda Zabahidze ja Satinskase kohta, kes asuvad Hr. Tulisevski kaitsva tiiva all.

- Info, millest räägivad Zabahidze ja Satinkas, pidi olema teada paljudele. Kellele paljudele? Kõik kuulujutud, mis on läinud käibele peale meie vahistamist, paistavad tiirlevat Zabahidze tutvusringkonnas või kujutavad endast politseinformaatorite omavahelisi vestlusi. Mõlemal juhul on informatsioon jäetud kontrollimata ning kogu kohtuprotsessi vältel on takistatud süüdistatavid ja nende kaitsjaid tõe väljaselgitamisel.

- Süüdistaja ise ütleb, et tunnistajad Aleknavicius, Jaskowski ja Satinkas ei saagi midagi teada meie süükspandavatest kuritegudest. Kas nad ei peaks siis olema tunnistajateks eraldatud kohtuasjas? Miks nad on tunnistajad meie kohtuasjas, kui prokurör väidab isiklikult, et nad ei tea midagi selles kohtuasjas arutluseall olevate süüdistuste kohta?

- Prokurör jätab selle küll mainimata, aga sama täpselt sama vähe kvalifitseeruvad tunnistajateks Gija Zabahidze, Irmantas Naujokas, Arina Lomakina, Giedrius Jokuciunas ja Evaldas Prokopjevas.

Siinkohal oleks sobilik korrata prokuröri esitatud tunnistaja definitsiooni - tunnistaja on iga isik, kelle kohta on andmeid, et ta võib teada asja lahendamiseks tähtsaid asjaolusid.

Süüdistaja enda sõnadest saab järeldada, et tema tunnistajad ei vasta tema enda esitatud tunnistaja definitsioonile.

- Kui keegi saab info osaliseks meedia vahendusel, siis ei saa öelda, et ta teab seda ja võib selle kohta kohtus anda vannutatud ütlusi.

- Kui keegi esitab kontrollimata infot, mida ta on väidetavalt kuulnud teistelt isikutelt, siis ei saa öelda, et ta teab seda.

- Samuti ei viita teadmisele see, kui keegi jätab midagi eitamata. Süüdistaja ütleb, et Naujokas jättis eitamata Zabahidze sõnad eestlaste seotuse kohta Bugaviciuse mõrvaga. Kas see peaks tähendama, et ta kinnitas Zabahidze juttu? Muidugi mitte.

Anonüümsete tunnistajate ütluste kohta on lausa patt kasutada sõna teadma, sest nagu me kõik kohtus nende küsitlust kuuldes võisime veenduda, esineb seal sõna teadma ainult eitavas vormis.

Selleks, et ei oleks mingeid vääritimõistmisi, soovin ma öelda:

Ma ei ole seotud Deimantas Bugaviciuse tapmisega.

Ma ei ole disponeerinud tulirelvadega.

Ma ei ole kuidagi seotud vara hävitamisega Leedus ega kusagil mujal.

Ükski nendest süüdistustest ei saanud tõestatud selle kohtuprotsessi raames.

Kuidas ma võiks võtta kokku oma kogemuse Leedu Vabariigi õigusemõistmisega minu üle, kuritegude eest, mida ma ei ole sooritanud? Mul puudub motiiv nende kuritegude tegemiseks. Aastaid kestnud politseiuurimine ei ole leidnud minu minevikust ega olevikust midagi kuritegelikku. Ainuke, mida võib mulle ette heita on see, et mul on lai tutvusringkond. Minu kodumaa suguse väikeriigi puhul ei ole see ebatavaline. Analoogse madalakvaliteedilise ja meelevaldse süüdistuse saaks koostada arvukate Bugaviciuse vaenlaste kohta, kellel võib olla reaalne motiiv tema tapmiseks. Lisaks teistele on põhjus tapmiseks olemas isegi tunnistajakaitseprogrammis viibivatel Zabahidzel ja Satinskasel, kellel avanes Bugaviciuse surma järel võimalus märkimisväärselt rohkem teenida planeeritavatest röövidest. Toimikus oleva info põhjal teame, et rääkisid nad ju ise, et enne tapmist ühtegi röövi ei toimunud, sest Bugavicius eelistas oodata ja esitas korduvalt põhjuseid, miks seda mitte teha. Röövid algasid kohtus kuulnud informatsiooni järgi peale Bugaviciuse surma.

Kõike eelnevalt kõneletut silmas pidades jääbki mulje, et meid proovitakse süüdi mõista mitte tegude eest, mida me teinud oleme, vaid hoopis selle eest, kes meid arvatakse olevat, kelleks meid peetakse. See arvamus on aga kujundatud meediakajastuse ja prokuröri isikliku autoriteedi pinnalt ja ei ole vastavuses tegelikkusega ega politsei kogutud tõenditega.

Lõpetuseks ma palun auväärt kohtul mitte muutuda mänguasjaks Hr. süüdistaja käes, mida ta võib keerutada oma parema äranägemise järgi, vaid teha õiglane, seaduslik ja õigusriigile omane otsus- Ärge mõistke süüdi inimesi, kes pole neid kuritegusid toime pannud, ainult sellepärast, et Hr. Tulisevski soovib seda protsessi kasutada astmelauana tuleviku kohtuasjade tarvis. Riigis, kus pärast kahtlusosaluste vahistamist liikvele läinud, ebaselgete motiividega kurjategijate, kuulujuttude ja prokuröri sõnade põhjal saab inimesi kahekümneks aastaks vangi panna, ei saa keegi ennast turvaliselt tunda.

Palun end õigeks mõista paragrahv 303, lg 2, p5 alusel (pole tõendatud, et osales kuriteo toimepanemisel).

Palun lisada mu kõne kohtumaterjalidesse.

Täna tähelepanu eest!

Hans Erik Ehvert

